



**Ivoering van
Centrum voor
Jeugd en Gezin:
ligt Almelo op
koers?**

Rekenkamer Commissie Almelo

Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin: ligt Almelo op koers?

2

Rekenkamercommissie Almelo (RCA)

26 april 2012

Contact:

secretaris/onderzoeker drs. A.A. de Boer

RekenkamerCommissie Almelo

Postbus 5100

7600 GC Almelo

Telefoon 0546-541765

E-mail a.deboer@almelo.nl

Internet www.almelo.nl

Voorwoord

3

In samenwerking met de Algemene Rekenkamer heeft de Rekenkamercommissie Almelo (RCA) onderzoek verricht naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Almelo. Het gaat om een landelijk onderzoek waaraan in totaal 32 rekenkamer(commissie)s (die 42 gemeenten vertegenwoordigen) hebben deelgenomen, waaronder de rekenkamercommissies van de gemeenten Enschede en Almelo.

De RCA heeft besloten deel te nemen aan dit gezamenlijke onderzoek omdat het antwoord geeft op de vraag of de CJG-vorming in Almelo op koers ligt en of het CJG als middel bijdraagt aan de opvoed- en opgroeiondersteuning van jeugd tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg. Omdat meerdere gemeenten hebben deelgenomen aan het onderzoek is bovendien benchmarking mogelijk

De RCA beoogt met dit onderzoek bij te dragen aan de doeltreffendheid van het lokale jeugdbeleid. In de eerste plaats kan met dit onderzoek de gemeenteraad van Almelo zich een oordeel vormen of het CJG voldoet aan landelijke én gemeentelijke beleidsambities en aan wet- en regelgeving. In de tweede plaats draagt de RCA verbeteruggesties aan voor de effectiviteit van het CJG.

De conceptnota van bevindingen is voor ambtelijk hoor en wederhoor voorgelegd. Doel was om de door de RCA gerapporteerde gegevens te verifiëren, zodat zeker is dat in de nota van bevindingen geen onjuistheden staan vermeld. Het resultaat van het ambtelijk hoor en wederhoor heeft geleid tot enkele aanpassingen in de tekst. De uiteindelijke nota van bevindingen heeft geleid tot een definitief rapport waarin ook de conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen. Dit rapport is voor bestuurlijk hoor en wederhoor voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders. De reactie van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almelo alsmede het nawoord van de Rekenkamercommissie zijn als hoofdstukken 7 en 8 opgenomen.

De RCA heeft bij het onderzoek alle mogelijke medewerking van betrokkenen ondervonden. De RCA wil van de gelegenheid gebruik maken om een ieder die aan de totstandkoming van dit onderzoeksrapport een bijdrage heeft geleverd dank te zeggen.

Namens de Rekenkamercommissie Almelo



Drs. W.J. Oosterveld-Sanders, voorzitter

Bestuurlijke samenvatting

4

Achtergrond van het onderzoek

De Rekenkamercommissie Almelo (verder: RCA) heeft, in samenwerking met de Algemene Rekenkamer, onderzoek gedaan naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (verder: CJG) in de gemeente Almelo. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode september 2011 tot en met maart 2012. In totaal hebben 32 rekenkamer(commissie)s voor 42 gemeenten aan het CJG-onderzoek meegedaan.

In het Bestuursakkoord "Samen aan de slag" van 7 juni 2007 hebben Rijk en VNG afgesproken dat opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar vanzelfsprekend wordt, gemakkelijk te bereiken en voldoende voorhanden is. Het CJG was hiervoor het aangewezen instrument en werd omschreven als een netwerk waar opvoed- en opgroeiondersteuning wordt aangeboden aan ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals, met een fysieke plek als laagdrempelig inlooppunt.

Alle gemeenten moesten eind 2011 een functionerend CJG hebben conform het daartoe geformuleerd basismodel. Gemeenten kregen daarvoor in de jaren 2008-2011 een bijdrage van het Rijk in de vorm van een Brede Doel Uitkering (BDU), die een aantal geldstromen bundelde die eerder afzonderlijk aan gemeenten ter beschikking werden gesteld. Voor de gemeente Almelo bedroeg de BDU in 2011 ruim 1,8 miljoen euro. Daarnaast was aan de Nederlandse gemeenten een aanvullend geormerkt bedrag beschikbaar gesteld voor het CJG. Voor Almelo bedroeg dit bedrag in 2011 130.000 euro.

Het basismodel CJG, door de toenmalige minister met onder andere de VNG geformuleerd, geeft de functies aan die een CJG minimaal moet bieden.

Doel van het onderzoek

Dit onderzoek beoogt antwoord te geven op de vraag of de CJG-vorming in Almelo, zowel in tijd als kwaliteit, op koers ligt en of het bijdraagt als middel aan de opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg (één gezin, één plan). Om de onderzoeksvragen te beantwoorden heeft de RCA diverse beleidsdocumenten bestudeerd, een aantal sleutelfiguren geïnterviewd en gebruik gemaakt van benchmarkgegevens welke aan de RCA door de Algemene Rekenkamer ter beschikking zijn gesteld

Bevindingen

De RCA stelt vast dat de gemeente Almelo de invoering van een CJG snel heeft opgepakt. Voor de realisatie van het CJG is een projectstructuur in het leven geroepen waarin de bestuurlijke en ambtelijke rollen en verantwoordelijkheden zijn belegd. In juni 2008 stemde de gemeenteraad in met het basisprofiel en de

Almelose missie voor het CJG, waarna in oktober 2008 een convenant Centrum Jeugd en Gezin werd getekend tussen de gemeente en 25 samenwerkingspartners.

5

In april 2009 zijn in een collegevoorstel "Invulling CJG Almelo" de doelen voor het fysieke en virtuele loket aangegeven. Voor het virtuele loket, dat online ging vóór de opening van het fysieke loket, is aansluiting gezocht bij het door de gemeente Enschede ontwikkelde beeldmerk Loes (Loes.nl) en bij het concept Jongin (JongInAlmelo.nl).

Het fysieke inlooppunt, gevestigd in de centrale bibliotheek, werd in het najaar van 2010 geopend. Complementair zijn er wekelijks twee spreekuren op locatie in een wijk.

Op regionale schaal werkt de gemeente Almelo samen met 13 andere Twentse gemeenten in het Integraal Realisatie Programma CJG Twente 2010-2011. De samenwerking bestaat uit een gezamenlijke back-office en gezamenlijke website en deels vindt gezamenlijke beleidsvorming plaats. Bij iets meer dan de helft van onderzochte gemeenten vindt een dergelijke samenwerking plaats.

De RCA constateert dat de ambities van de gemeente Almelo met betrekking tot het CJG in overeenstemming zijn met de landelijke ambities zoals neergelegd in het basismodel CJG. Het CJG in Almelo biedt de vijf functies uit het basismodel CJG aan.

Eén van de functies van het CJG is zorgcoördinatie, met als doel dat ondersteuning en zorg aan een kind (gezin) integraal en in samenhang wordt aangeboden. De gemeente Almelo heeft in mei 2009 besloten de zorgstructuur voor alle leeftijden (dus niet beperkt tot de CJG-doelgroep van 0-23 jaar) aan te passen en bestaande overlegvormen te integreren tot een zorgstructuur waarbij procesmanagement, casuscoördinatie en multidisciplinair overleg worden ingezet voor situaties met meervoudige problematiek. Deze herinrichting van de zorgstructuur is bekrachtigd met een in september 2011 getekend convenant "Coördinatie van zorg, armoedeaanpak en veiligheid in Almelo".

Voorafgaande aan de vorming van het CJG is de startsituatie in Almelo echter niet expliciet en in samenhang in kaart gebracht. Almelo staat hier overigens niet alleen in. In ongeveer tweederde van de onderzochte gemeenten is dit niet gedaan.

Ook zijn de beleidsdoelen nauwelijks toetsbaar geformuleerd, zowel wat output (welke resultaten wil je bereiken) als wat outcome (welke maatschappelijke effecten wil je bereiken) betreft. Van een landelijk ontwikkelde Basisset van indicatoren effectiviteit wordt geen gebruik gemaakt. Voor deze indicatoren zijn in Almelo niet alle benodigde gegevens beschikbaar.

Omdat over de mate van doelbereiking op dit moment zeer beperkt gegevens beschikbaar zijn kan niet worden vastgesteld of risicogroepen tijdig worden bereikt en/of kinderen/jongeren en hun ouders met een gebundeld en samenhangend aanbod sneller en beter worden geholpen. Ook de kosteneffectiviteit van het CJG kan niet worden vastgesteld.

6

Het merendeel van de onderzochte gemeenten blijkt doelstellingen niet SMART geformuleerd te hebben. Vooral het SMART formuleren van outcome doelstellingen is door maar enkele gemeenten gedaan. Het meten en evalueren en (daarna) bijsturen van prestaties staan, zowel landelijk als in Almelo, nog duidelijk in de kinderschoenen.

De RCA concludeert verder dat de inloopfunctie van het fysieke inlooppunt een knelpunt vormt. De RCA baseert dit op de huidige beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt, het aantal opvoedvragen dat in het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin wordt gesteld en de beperkte (virtuele en fysieke) herkenbaarheid van de inloopspreekuren.

Bij de realisatie van het CJG hebben zich in Almelo geen financiële knelpunten voorgedaan. De gemeente Almelo heeft ook eigen middelen geïnvesteerd in het CJG. Over de besteding van de middelen vanuit de BDU is jaarlijks rechtmatig verantwoording afgelegd aan het Rijk.

Omdat het CJG geen herkenbaar onderdeel is van de gemeentelijke programmabegroting heeft de Raad geen zicht op de resultaten welke met de geïnvesteerde middelen zijn bereikt. Dit belemmert de sturing door de Raad op kosten, uitgaven en (maatschappelijke) resultaten betreffende het CJG.

Aanbevelingen

Op grond van de bevindingen en conclusies van het onderzoek komt de RCA tot de volgende aanbevelingen:

- a. Draag zorg voor samenhang in en actualisatie van het Almelose beleid op het gebied van de jeugd in brede zin, i.c. beleid op het gebied van jeugd(gezondheids)zorg, onderwijs, veiligheid en maatschappelijke ontwikkeling. Zet daarbij de beleidsambities en de beleidsdoelen af tegen de beschikbare tijd, mensen en middelen.*
- b. Breng periodiek, samen met de samenwerkingspartners, de informatie- en hulpvraag en behoeften in beeld van ouders (verzorgers) en kinderen/jongeren. Confronteer deze vraag en behoeften met het huidige aanbod en stel -zonodig en zo mogelijk- beleidsactiviteiten vast om in*

eventueel geconstateerde lacunes te voorzien of bouw bestaande beleidsactiviteiten af bij ontbrekende behoefte.

7

- c. Evalueer samen met de samenwerkingspartners in CJG-verband jaarlijks de samenwerking op effectiviteit van inhoudelijke werkafspraken en de gewenste samenstelling van de samenwerkingspartners. Pas de gesloten convenanten zo nodig aan.*
- d. Stel in het kader van jeugdbeleid in algemene zin en in het kader van de ambities met betrekking tot het CJG, SMART geformuleerde maatschappelijke doelen en resultaten vast. Maak daarbij gebruik van de (doorontwikkelde) Basisset indicatoren effectiviteit. Monitor periodiek de resultaten en stuur -zo nodig- de prestaties van gemeente en/of samenwerkingspartners op basis hiervan bij.*
- e. Heroverweeg de locatie(s) en beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt van het CJG.*
- f. Zorg ervoor dat het CJG een herkenbaar onderdeel is van de gemeentelijke programmabegroting opdat verantwoording aan de Raad plaats heeft via de reguliere planning & control-cyclus.*

Op de vraag of de CJG-vorming in de gemeente Almelo op koers ligt kan samenvattend worden gesteld:

"het schip is uitgevaren, maar nog niet duidelijk is of het schip behouden de juiste haven bereikt".

Rekenkamercommissie Almelo
Invoering van Centrum
voor Jeugd en Gezin in Almelo:
ligt Almelo op koers?

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuurlijke samenvatting	4
1 Inleiding	11
1.1 Achtergrond	11
1.2 Aanleiding onderzoek	12
1.2.1 Maatschappelijke en financiële belang	12
1.2.2 Risico's voor de doeltreffendheid	13
1.2.3 Gezamenlijk onderzoek	14
1.3 Doel- en probleemstelling	15
1.4 Leeswijzer	16
2 Jeugd en jeugdbeleid in Almelo	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Jeugd in Almelo	17
2.3 Jeugdbeleid in Almelo	19
2.4 Samenvatting	22
3 Rol en functie van het CJG	23
3.1 Inleiding	23
3.2 Ambities van de gemeente met het CJG	23
3.2.1 Twentse visie op de CJG's	26
3.3 Gerealiseerd aanbod aan voorzieningen en activiteiten CJG	28
3.3.1 Locatie CJG	28
3.3.2 Samenwerkingspartners: functies en taken binnen het CJG	32
3.4 Regierol gemeente	35
3.4.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheid en ambtelijke positionering	37
3.4.2 Afspraken met samenwerkingspartners	38
3.4.3 Evaluatie en bijsturing	39
3.5 Samenvatting	40
4 Financiering van het CJG	42
4.1 Inleiding	42
4.2 Uitgangspunten bij financiering en verantwoording	42
4.3 Inzet middelen	44
4.4 Knel- en verbeterpunten inzake financiering	47
4.5 Samenvatting	47

5	Samenwerking en prestaties	48
5.1	Inleiding	48
5.2	Samenwerking binnen het CJG	48
5.2.1	Laagdrempelig inlooppunt voor informatie over opgroeien en opvoeden	48
5.2.2	Samenwerking in het kader van vroegtijdig signaleren van risico's in opvoeden en opgroeien	49
5.2.3	Realisatie sluitende aanpak/zorgcoördinatie	49
5.3	Wat levert de samenwerking op	50
5.3.1	Beschikbaarheid van informatie	50
5.3.2	Doelbereiking CJG	51
5.4	Knel- en verbeterpunten inzake doelbereiking	51
5.5	Samenvatting	53
6	Conclusies en aanbevelingen	54
7	Reactie College van Burgemeester en Wethouders	57
8	Nawoord Rekenkamercommissie	61
	Bijlagen	
	Bijlage 1 Onderzoeksvragen	63
	Bijlage 2 Bestudeerde documenten en geïnterviewden	65
	Bijlage 3 Normenkader	69
	Bijlage 4 Bezoekersaantallen en gestelde vragen bij Loes Info Centrum Jeugd en Gezin Almelo	71
	Bijlage 5 Kaart met deelnemende rekenkamer(commissie)s	73

1 Inleiding

11

1.1 Achtergrond

Dit onderzoeksrapport beschrijft de bevindingen, conclusies en aanbevelingen die de Rekenkamercommissie Almelo (verder: RCA) heeft gedaan bij de uitvoering van het onderzoek naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in de gemeente Almelo. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van september 2011 tot en met maart 2012.

Alle gemeenten in Nederland moesten eind 2011 een CJG hebben. Een CJG is een netwerk waar laagdrempelig opvoed- en opgroeiondersteuning wordt aangeboden aan ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals, met een fysieke plek als laagdrempelig inlooppunt. Een CJG heeft als taak de bestaande opvoed- en opgroeiondersteuning te verbinden, te verbeteren en te versterken. De staatssecretaris van VWS wilde met de ontwikkeling van het CJG bevorderen dat in het jeugdbeleid snel, goed en gecoördineerd advies en hulp op maat vanzelfsprekend zijn.

Deze hoofddoelstelling werd door de VNG onderschreven. De VNG verwoordt de hoofdfuncties van het CJG als een drieluik:¹

- inloopfunctie voor informatie en advies aan kinderen, jongeren en hun ouders;
- dienst- en/of hulpverlening aan ouders en kinderen in het kader van jeugdgezondheidszorg en opvoed- en opgroeiondersteuning;
- regie op de jeugdketen.

CJG Profiel (uit: Factsheet Ministerie voor Jeugd en Gezin, 2007)

- bundelt lokale functies en taken op gezondheid, opgroeien en opvoeden,
- is een fysiek en laagdrempelig inlooppunt,
- is in elke gemeente/wijk te vinden onder dezelfde naam,
- heeft een positieve uitstraling gericht op preventie en signalering,
- biedt echt advies en lichte hulp,
- coördineert/schakelt met alle mogelijke voorzieningen op jeugdbeleid, gezondheidszorg en jeugdzorg,
- zou mogelijkerwijs, indien nodig, bemoeizorg kunnen arrangeren,
- is van en voor een doelgroep van kinderen en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar oud en hun ouders,
- is voor alle culturen even laagdrempelig,
- is tevens vraagbaak voor professionals,
- streeft naar uniforme signalering, en
- maakt gebruik van de Verwijsindex en het Elektronisch Kinddossier.

¹ Brief van de VNG aan haar leden d.d. 18 september 2008 (Kenmerk BAOZW/U200801450)

In de volgende paragrafen licht de RCA de aanleiding voor het onderzoek en de doel- en probleemstelling toe.

12

1.2 Aanleiding onderzoek

1.2.1 Maatschappelijke en financiële belang

Ieder kind moet de kans krijgen gezond en veilig op te groeien, zijn talenten te ontwikkelen en plezier te hebben en zich goed voor te bereiden op zijn toekomst, waarbij van jongeren een positieve bijdrage aan de maatschappij wordt verwacht. Het kabinet en gemeenten delen de opvatting dat de gemeenten een cruciale rol in het jeugdbeleid hebben.²

In het Bestuursakkoord *Samen aan de slag*, dat het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 7 juni 2007 hebben gesloten, is afgesproken dat opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar vanzelfsprekend wordt, gemakkelijk te bereiken en voldoende voorhanden is. Het CJG is een middel om dit doel te bereiken. Zo kan worden voorkomen dat een kleine opvoedvraag verwordt tot een grote zorgvraag, waardoor een beroep op de geïndiceerde (duurdere) jeugdzorg noodzakelijk wordt.

De ambities die de minister voor Jeugd en Gezin uit het vorige kabinet met de inrichting van een CJG nastreefde zijn:

- laagdrempelig inlooppunt voor opvoed- en opgroeiondersteuning;
- vroegtijdig problemen signaleren, bereiken van risicogroepen;
- snel, goed en gecoördineerd advies en hulp bieden vanuit de invalshoek één gezin, één plan.

De ambities en doelstelling van de toenmalige minister zijn overgenomen door de huidige staatssecretaris van VWS.

In afwachting van wetgeving heeft de toenmalige minister in overleg met onder andere de VNG een Basismodel CJG³ geformuleerd. Dit Basismodel geeft de functies weer die een CJG minimaal moet bieden:

- de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus en Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD));
- de vijf preventieve Wmo-taken⁴ op het terrein van opvoed- en opgroeiondersteuning:

² Programma voor Jeugd en Gezin 2007-2011 *Alle kansen voor alle kinderen*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2006-2007, 31 001, nr. 5.

³ Op 22 juni 2007 zijn het Rijk, de VNG, het IPO, GGD Nederland, Actiz en de MOgroep jeugdzorg (thans Jeugdzorg Nederland) dit *Basismodel Centrum voor Jeugd en Gezin* overeengekomen.

- o informatie en advies geven;
- o (vroeg)signaleren van problemen;
- o mensen verwijzen naar het lokale en regionale hulpaanbod;
- o licht pedagogische hulp bieden;
- o de zorg voor jongeren en gezinnen coördineren;
- een schakel met Bureau Jeugdzorg (BJZ);
- een schakel met onderwijs, vaak via de Zorg- en Adviesteams (ZAT's).

Elke gemeente had de opdracht eind 2011 minimaal één laagdrempelig (fysiek) inlooppunt gerealiseerd hebben waar ouders en kinderen terecht kunnen met hun vragen. Gemeenten kregen daarvoor in de jaren 2008-2011 een bijdrage van het Rijk. Deze bijdrage voor de invoering van een CJG werd ter beschikking gesteld in de vorm van een Brede Doel Uitkering (BDU) Jeugd en Gezin, die een aantal geldstromen bundelt die eerder afzonderlijk aan gemeenten ter beschikking werden gesteld (zie hiervoor hoofdstuk 4). Voor de gemeente Almelo bedroeg de BDU in 2011 € 1.809.211,-.

1.2.2 Risico's voor de doeltreffendheid

Gemeenten bevinden zich in verschillende stadia van het CJG-ontwikkelingstraject. Onderzoeken in gemeenten waar al enige tijd een CJG functioneert, laten zien dat de doeltreffendheid van het CJG wordt bedreigd door verschillende knelpunten van algemene aard.^{5 6 7}

- Er is onduidelijkheid over wat moet worden verstaan onder een CJG en wat/wie er wel/niet toe hoort.
- Institutionele barrières en financiële schotten doorbreken is moeilijk.
- Registratie van vraag/probleem, doorverwijzing en samenwerking vindt nog maar beperkt en voornamelijk op papier plaats.
- Niet alle professionals hebben adequate toegang tot de relevante dossiers (men werkt bijvoorbeeld met papieren dossiers of toegang tot digitale dossiers is geblokkeerd om veiligheids- of technische redenen).
- De puzzel om verschillende expertises en organisaties bij elkaar te brengen is door de verantwoordelijkheden van verschillende overheden extra gecompliceerd.

⁴ Taken op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Dit is een participatiewet waarin staat dat iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij.

⁵ *De CJG-vorming begin 2010; een doorkijk bij tien gemeenten.* Regioplan, april 2010.

⁶ *Digitaal geschakeld; inventarisatie van de informatievoorziening binnen de Centra voor Jeugd en gezin.* Alares, 2009.

⁷ Bijlage bij een brief van 19 mei 2010 van de minister voor jeugd en gezin over de voortgang van projecten *Samen werken voor de jeugd*. Dit onderzoek werd uitgevoerd bij de zeven grootste gemeenten, in het kader van het traject *Opvoeden in de Buurt*.

- In de praktijk blijken bestuurders, managers en professionals regelmatig onvoldoende van elkaar te weten wie wat doet, vanuit welke kaders en grenzen.
- Stapeling van oude en nieuwe structuren moet worden voorkomen: voortbouwen op bestaande structuren als deze goed lopen of voldoende mogelijkheden voor verbetering bieden; zo niet deze structuren beëindigen ('saneren').
- Voorwaarde voor goede samenwerking is functioneel vertrouwen op alle niveaus: vertrouwen op elkaars deskundigheid en weten dat bij overdracht actie zal plaatsvinden.

14

Naast deze knelpunten van algemene aard kunnen zich knelpunten en verbeterpunten voordoen die specifiek zijn voor de lokale situatie. Door deze vroegtijdig te signaleren en op te lossen wordt bevorderd dat het CJG spoedig de beoogde resultaten kan gaan opleveren.

1.2.3 Gezamenlijk onderzoek

De RCA heeft dit onderzoek in samenwerking met de Algemene Rekenkamer en 31 andere lokale rekenkamer(commissie)s, voor in totaal 42 gemeenten, uitgevoerd. Door het onderzoek in meerdere gemeenten op dezelfde wijze uit te voeren wordt onderlinge spiegeling (benchmarking) op de gemeenschappelijke aspecten mogelijk en kunnen *good practices* worden uitgewisseld. Zo worden conclusies versterkt en profiteren lokale rekenkamer(commissie)s optimaal van bevindingen in andere gemeenten.

De invoering van CJG's is een thema waarvoor onderzoek op onderscheiden bestuurslagen meerwaarde oplevert ten opzichte van onderzoek binnen één bestuurslaag. Deze meerwaarde heeft zijn basis in het feit dat de lokale rekenkamer(commissie)s en de Algemene Rekenkamer bevoegdheden op verschillende terreinen hebben en gezamenlijk een completer en onderling afgestemd beeld kunnen samenstellen. De RCA brengt met dit onderzoek de gemeenteraad van Almelo op de hoogte van de stand van zaken rond het 'eigen' CJG; daarmee kan de gemeenteraad zo nodig tijdig gaan bijsturen in de gewenste richting. Als zaken niet op gemeentelijk niveau opgelost kunnen worden, is de Algemene Rekenkamer de aangewezen instantie om de verantwoordelijke bewindspersoon(en) op haar/hun verantwoordelijkheid te wijzen.

1.3 Doel- en probleemstelling

Wat wil de RCA met dit onderzoek bereiken?

De RCA wil met dit onderzoek bijdragen aan de doeltreffendheid van het lokale jeugdbeleid. In de eerste plaats kan met dit onderzoek de gemeenteraad van Almelo zich een oordeel vormen of het CJG⁸ voldoet aan landelijke én gemeentelijke beleidsambities en aan wet- en regelgeving. In de tweede plaats verwacht de RCA verbeteruggesties voor de effectiviteit van het CJG te kunnen aandragen.

De probleemstelling luidt:

Ligt de CJG-vorming in de gemeente Almelo op koers (zowel in tijd als in kwaliteit) en draagt het CJG als middel bij aan de opvoed- en opgroei-ondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg (één gezin, één plan)?

De onderzoeksvragen luiden:

1. Welke aspecten spelen er in de gemeente Almelo rond jeugd en jeugdbeleid?
2. Wat moet een CJG opleveren en wat gaat de gemeente Almelo daarvoor doen?
3. Wat kost een CJG en hoe is de financiering geregeld?
4. Wie werken samen in een CJG?
5. Wat levert de samenwerking binnen een CJG op?

De onderzoeksvragen en de hieraan verbonden deelvragen, en het normenkader voor het onderzoek, zijn opgenomen in Bijlage 1, respectievelijk Bijlage 3. Om de onderzoeksvragen te beantwoorden beoordeelde de RCA beleidsdocumenten en zijn interviews gehouden met (bestuurlijk en ambtelijk) betrokkenen, waaronder ook twee vertegenwoordigers van betrokken uitvoeringsorganisaties. Een overzicht van de bestudeerde beleidsdocumenten en geïnterviewden is opgenomen in Bijlage 2. Daarnaast heeft de RCA haar onderzoeksgegevens vergeleken met gegevens van andere aan het landelijke onderzoek deelnemende gemeenten. Deze benchmarkgegevens zijn door de Algemene Rekenkamer verstrekt aan de RCA voor intern gebruik. De benchmarkgegevens liggen ter inzage bij de secretaris van de RCA.

Het onderzoek betreft de zorg voor jeugd die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid valt. De provinciale jeugdzorg blijft buiten de scope van het

⁸ Waar gesproken wordt over het CJG bedoelt de RCA niet alleen het CJG als zijnde een gebouw/inlooppunt, maar ook het virtuele CJG en de netwerkfunctie van het CJG in relatie tot professionals die werken aan of in het CJG of op andere locaties.

onderzoek. De zorg voor jeugd die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid valt kan ruim gedefinieerd worden. Het kan hierbij ook gaan over schuldhelpverlening, Wmo en onderwijs.

16

De probleemstelling van het landelijke onderzoek van de Algemene Rekenkamer luidt:

Hoe staat het met de invoering van de CJG's en vinden er (in de onderzochte gemeenten) echt samenwerking en integratie van hulpverlening plaats? Zijn uit de ervaringen in de gemeenten verbeterpunten af te leiden die de inzet van de staatssecretaris van VWS vragen?

1.4 Leeswijzer

In dit onderzoeksrapport geeft de RCA haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen weer met betrekking tot de vijf onderzoeksvragen van het onderzoek.

In hoofdstuk 2 geeft de RCA het maatschappelijk probleem in de gemeente Almelo weer, waar het CJG een antwoord op moet geven. Dat gebeurt aan de hand van de eerste inventariserende onderzoeksvraag: Welke aspecten spelen er in de gemeente Almelo rond jeugd en jeugdbeleid? Deze onderzoeksvraag resulteert in: (1) een beschrijving van kenmerken van de Almelo'se jeugd (tot 23 jaar), (2) de doelstellingen en prioriteiten van de gemeente Almelo in het jeugdbeleid.

Hoofdstuk 3 bevat de bevindingen van de RCA met betrekking tot de tweede onderzoeksvraag: wat moet een CJG opleveren en wat gaat de gemeente Almelo daarvoor doen? Deze onderzoeksvraag resulteert in bevindingen over: (1) de kwaliteit van de beleidsvoorbereiding CJG, (2) het voldoen aan de eisen uit het basismodel CJG en (3) de invulling van de regierol door de gemeente.

De derde onderzoeksvraag - wat kost een CJG en hoe is de financiering geregeld? - beantwoordt de RCA in hoofdstuk 4. Dit hoofdstuk resulteert in uitspraken over (1) de rechtmatige besteding van de Brede Doeluitkering, en (2) de mate waarin de gemeente gevolg heeft gegeven aan de oproep om ook zelf te investeren in het CJG en de lokale jeugdketen.

De vierde en vijfde onderzoeksvragen - wie werken samen in het CJG en wat levert deze samenwerking op? - komen aan de orde in hoofdstuk 5.

Op basis van de geconstateerde bevindingen in hoofdstuk 2 tot en met 5 formuleert de RCA in hoofdstuk 6 haar conclusies en aanbevelingen. De reactie van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almelo alsmede het nawoord van de Rekenkamercommissie zijn als hoofdstukken 7 en 8 opgenomen.

2 Jeugd en jeugdbeleid in Almelo

17

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geeft de RCA een beschrijving van de kenmerken van de jeugd in Almelo (tot 23 jaar) en gaat zij na welke ambities Almelo heeft in het door haar geformuleerde jeugdbeleid (onderzoeksvraag 1). Daarmee geeft dit hoofdstuk een schets van het maatschappelijk probleem, waarop het CJG – als één van de instrumenten in het jeugdbeleid – antwoord moet geven.

2.2 Jeugd in Almelo

Algemeen

Op 1 januari 2011 telde Almelo 72.599 inwoners. Het aantal kinderen en jongeren (0-23 jaar) bedroeg op die datum 20.256, dit is 27,9 % van de totale bevolking van Almelo (bron: CBS/Statline 2011).

Jeugdmonitor Almelo

De gemeente Almelo heeft in 2002, 2005 en 2009 een grootschalige enquête, de Jeugdmonitor, gehouden onder de Almelse jeugd (0 tot en met 23 jaar). In deze Jeugdmonitor komt steeds een scala aan onderwerpen aan bod, zoals leefstijl, vrijetijdsbesteding, school en schoolbeleving. De uitkomsten van de Jeugdmonitor worden gebruikt door beleidsmakers. In de rapportages is de jeugd van 0 tot en met 23 jaar in 5 leeftijdsgroepen ingedeeld. Voor de jongste twee leeftijdsgroepen (0-3 jaar, 4-7 jaar) zijn de ouders ondervraagd, in de andere leeftijdsgroepen (8-11, 12-17, 18-23 jaar) zijn de jongeren zelf benaderd.

Gezondheid en welbevinden

Uit de meest recente Jeugdmonitor, die van 2009, blijkt dat het merendeel van de jeugd zijn / haar gezondheid als goed beschouwt. Dit percentage neemt wel af met het toenemen van de leeftijd: de gezondheid van kinderen 0 tot 3 jaar en van de 4 tot 7 jarigen wordt door 96% van de ouders als goed geoordeeld, bij 8 tot 11 jarigen is deze 91%, bij 12 tot 17 jarigen 87% en 18 tot 23 jarigen 81%.

Ook overgewicht neemt, in het algemeen, toe met de leeftijd: 13% van de 2 en 3 jarigen en van de kinderen tussen 4 en 7 jaar oud heeft overgewicht, bij de 8 tot 11 jarigen is dit toegenomen tot 17%, bij de 12 tot 17 jarigen is deze 14%, en bij de 18 tot 23 jarigen 22 % (van wie 5% obesitas).

Aan kinderen in de oudste 3 leeftijdsgroepen is gevraagd naar hun zelfbeeld: hoe voelden ze zich in de afgelopen 12 maanden? Het merendeel van de jongeren

(steeds meer dan 80%) voelt zich gelukkig en slechts een klein deel voelt zich erg ongelukkig of verdrietig.

18

Behoefte aan hulp

Het merendeel van de ouders in de twee jongste leeftijdsgroepen heeft geen behoefte aan deskundige hulp of advies (95% resp. 90%, Jeugdmonitor 2009). Wanneer ouders vragen hebben over de opvoeding en ondersteuning van hun kind praten zij vooral met informele gesprekspartners, zoals de partner, de ouders, de oppas en vrienden en kennissen.

In aanraking met politie en justitie

In Nederland kennen we sinds vijftientig jaar een alternatieve straf voor jongeren tussen de twaalf en achttien jaar die een licht strafbaar feit plegen: de Halt-afdoening. Een jongere die door de politie is opgepakt voor een strafbaar feit wordt met een doorverwijzing naar bureau Halt in de gelegenheid gesteld een strafblad te ontlopen. De Halt-afdoening bestaat meestal uit een leerstraf of een werkstraf. Uit de Jeugdmonitor 2009 blijkt dat 3% van de 12 tot 17 jarigen is doorverwezen naar bureau HALT, met name voor diefstal en vernieling. In de leeftijdsgroep 18 tot 23 jaar geeft 6% aan wel eens naar HALT te zijn doorverwezen; ook in deze gevallen was dat vooral voor vernieling en diefstal.

In het jaarverslag 2010 van HALT Twente staat vermeld dat in 2009 49 verwijzingen waren ingeschreven met als plaats delict Almelo, en in 2010 64.

In de Jeugdmonitor is gevraagd of de jongeren wel eens in aanraking zijn geweest met de politie. In 2009 zegt 25% van de jongens in de leeftijdsgroep tussen 12 en 17 jaar wel eens betrapt of opgepakt te zijn door de politie, van de meisjes is dit 18%. Het feit waarvoor ze vooral bekeurd of waarop ze betrapt worden is fietsen waar het niet mag, zonder licht of door rood rijden. In de leeftijdsgroep tussen 18 en 23 jaar is het percentage 48% (voor jongens en meisjes). Gevraagd naar welke strafbare feiten zij de afgelopen 12 maanden hebben gepleegd geeft de grote meerderheid (86% van de 12 tot 17 jarigen respectievelijk 89% van de 18 tot 23 jarigen) aan geen van deze strafbare feiten te hebben gepleegd.

Uit CBS gegevens (CBS/Statline, misdrijven – ingeschreven strafzaken naar grote gemeenten) blijkt dat in 2010 in totaal 305 jongeren (jonger dan 25 jaar) in Almelo waren geregistreerd bij rechtbankstrafzaken, dit is 2,7% van het aantal jongeren in de leeftijdscategorie 12 tot 25 jaar. Van de 305 jongeren waren 125 personen minderjarig (tussen 12 en 18 jaar oud).

Vroegtijdig schoolverlaters

19

Een vroegtijdig schoolverlater is iemand tussen de 12 en 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Een startkwalificatie is een diploma havo, vwo of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

In Almelo wordt het aantal vroegtijdig schoolverlaters geregistreerd door de RMC, de regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. In het schooljaar 2009-2010 waren er in Almelo 391 vroegtijdig schoolverlaters, volgens de RMC-registratie (bron: RMC-coördinator, mail d.d. 6 oktober 2011).

Werkloosheid

Aan het eind van het eerste kwartaal van 2011 ontvingen 70 personen jonger dan 25 jaar een WW-uitkering. Ervan uitgaande dat dit jongeren in de leeftijdscategorie 20 tot 25 jaar betreft heeft 1,7% van het aantal jongeren tussen de 20 en 25 jaar een WW-uitkering. Uit meerjarige gegevens blijkt dat dit aantal in de jaren ervoor (2007 -2010) schommelde tussen de 30 en 60 personen. De schatting voor het eind van kwartaal 2 van 2011 is dat 60 personen jonger dan 25 jaar een WW-uitkering hadden.

2.3 Jeugdbeleid in Almelo

De (beleidsmatige) aandacht van de gemeente Almelo voor jeugd en jeugdbeleid wordt in deze paragraaf beschreven aan de hand van een aantal nota's en andere beleidsdocumenten op dit terrein. We beginnen de beschrijving in 2003 als de kadernota "Integraal jeugdbeleid gemeente Almelo" wordt vastgesteld.

2003: Kadernota "Integraal jeugdbeleid gemeente Almelo"

De gemeenteraad van Almelo heeft in 2003 de kadernota "integraal jeugdbeleid gemeente Almelo" vastgesteld en haar doelstelling voor het jeugdbeleid als volgt geformuleerd:

"De algemene doelstelling van het jeugdbeleid is om alle kansen om de jeugd goed op te laten groeien maximaal te benutten. Dat opgroeien is gericht op leren en op sociale competenties".

In de kadernota is het jeugdbeleid geanalyseerd, onder andere per leeftijdscategorie (0-4 jaar, 4-12 jaar, 12-18 jaar, 12-23 jaar). In de kadernota is besloten het jeugdbeleid te organiseren in de vorm van een programma dat zich meerjarig uitstrekt als onderdeel van het brede lokale sociaal beleid met verschillende programmalijnen.

2007: Expeditie Jeugd

Op 12 april 2007 is een werkconferentie gehouden met strategische partners op het gebied van jeugd- en onderwijsbeleid waarna in datzelfde jaar in de nota "Expeditie

Jeugd” door wethouder Kuik namens het College is beschreven hoe het Almelose jeugdbeleid wordt geactualiseerd en invulling wordt gegeven aan de (dynamische) lokale educatieve, zorg- en welzijnsagenda voor de jeugd van 0 tot 23 jaar. In de nota worden onderstaande speerpunten onderscheiden voor de jaren 2007 t/m 2010:

20

- Het bieden van ontwikkelingskansen voor kinderen (d.m.v. peuterspeelzaalwerk, onderwijsachterstandenbeleid, kinderopvang en buitenschoolse opvang, opvoedingsondersteuning en -stimulering);
- Gericht preventief gezondheidsbeleid (het percentage kinderen met overgewicht mag niet stijgen, realisering van het elektronisch kinddossier);
- Het aanbieden van zorgstructuren voor de jeugd. Hiervoor wordt het CJG ontwikkeld, zorgstructuren in het onderwijs en wordt ingezet op het voorkomen van voortijdige schooluitval (i.c. vermindering van het aantal voortijdige schoolverlaters met 50% in 2010 ten opzichte van 2000 waarbij 40% terugkeert naar een opleiding);
- Jongeren actief (kinderwerk, tiener- en jongerenwerk, sportstimulering);
- Jeugd en veiligheid (afname van subjectief ervaren overlast veroorzaakt door jeugdgroepen op straat, veiligheid op scholen en aanpak van huiselijk geweld).

De verdere uitwerking vindt plaats in het (beleids)Platform 0 – 23 jaar waarbij de gemeente Almelo samenwerkt met lokale partners uit de domeinen onderwijs, welzijn en zorg met als doel een voorzieningenniveau te realiseren dat recht doet aan het belang van kinderen en jongeren om veilig en gezond te kunnen opgroeien.

In dit kader is in Almelo het CJG ontwikkeld om de integraliteit en samenhang (ketenaanpak) nog beter uit de verf te laten komen. Met het CJG werd, zoals beschreven in de Expeditie Jeugd, beoogd de volgende resultaten te bereiken:

- Er is een fysieke en digitale loketfunctie voor jeugdigen en hun ouders;
- Er ontstaat een herkenbaar en toegankelijk aanbod van opvoedingsondersteuning;
- Basisvoorzieningen op het gebied van vroegtijdig signaleren van (ontwikkelings)achterstand zijn versterkt;
- Door het effectief organiseren van de keten van jeugd(zorg)voorzieningen is deze versterkt op de onderdelen instroom, doorstroom en uitstroom;
- Het aantal jeugdigen dat zwaardere vormen van (geïndiceerde) jeugdzorg nodig heeft wordt verminderd;
- Het aantal jeugdigen dat zwaardere vormen van jeugdzorg nodig heeft wordt sneller en adequater bediend.

Andere beleidsbenadering van het jeugdbeleid

De gemeenteraad heeft op 16 december 2008 besloten, naar aanleiding van een gehouden beleidsatelier “een leuke jeugd in Almelo”, het jeugdbeleid anders te

willen benaderen. Tot dan toe was het beleid vooral probleemgestuurd en richtte het beleid zich op jongeren waarmee het minder goed gaat (ca. 15% van de jongeren). De gemeenteraad sprak zich eind 2008 uit een omslag te willen maken naar een positieve beleidsbenadering. Een beleidsbenadering die uitgaat van een visie op de wijze waarop alle jongeren in Almelo een plek hebben en participeren in de samenleving in plaats van een beleidsbenadering, gericht op het oplossen van problemen.

21

Collegeakkoord 2010-2014

In het collegeakkoord 2010-2014 "Het verschil maken" is opgenomen dat het Almelo College haar beleid wil focussen op de jeugd om sociale stijging te realiseren. Meedoen en het ontwikkelen van de eigen kracht van mensen staat centraal. Het College wil binnen het huidige budget prioriteit geven aan maatregelen voor jongeren, o.a. schooluitval voorkomen en kinderen via sport en cultuur in contact brengen met andere sociale groepen. Daarbij wordt ingezet op het wegnemen van drempels voor jongeren om te kunnen sporten en het gratis houden van de bibliotheek voor kinderen jonger dan 18 jaar. De gemeente kiest voor een regierol waarbij de uitvoering wordt overgelaten aan partners daar waar dat goed en effectief kan. Voor wat betreft het CJG kiest het College voor een goede facilitering.

Loes in de wijk

In de kadernotitie "Perspectief bied je samen" waarover het College zich heeft uitgesproken op 8 februari 2011 heeft het College ingestemd met het deelproject "Loes in de wijk". Het project probeert "outreaching" te zijn, aansluiting te vinden bij de moeilijk bereikbare groep ouders. De focus ligt in eerste instantie op de wijken Sluitersveld en Schelfhorst (stadsdeel Noordoost).

Wmo-beleidsplan 2011-2014

In het Wmo-beleidsplan voor 2011-2014 zijn de beleidsopgaven geformuleerd om preventief gerichte ondersteuning te bieden aan jeugdigen en ouders bij het opgroeien en opvoeden. Daarbij wordt ingezet op een "community based" stelsel dat uitgaat van het kind in zijn context: het gezin, kinderopvang, school, buurt en vrije tijdsvoorzieningen.

2.4 Samenvatting

In dit hoofdstuk beschreef de RCA de kenmerken van de jeugd in Almelo (tot 23 jaar) en ging zij na welke ambities Almelo heeft met het door haar gevoerde jeugdbeleid.

Op 1 januari 2011 bestond 27,9% van de totale bevolking van Almelo uit jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 23 jaar. Gegevens over de jeugd worden door de gemeente Almelo verzameld in een Jeugdmonitor, die als input voor (nieuw) beleid wordt gebruikt. De laatste Jeugdmonitor dateert uit 2009. De kadernota Integraal Jeugdbeleid uit 2003 bevatte samen met de Expeditie jeugd uit 2007 de doelstelling en uitgangspunten voor het Almelose jeugdbeleid. In de Expeditie Jeugd wordt aandacht besteed aan de opzet en vorm van het toekomstige CJG in Almelo. Tot 2008 gold een probleemgerichte beleidsbenadering, vanaf 2008 koos de gemeenteraad van Almelo voor een positieve beleidsbenadering, vanuit een visie op de wijze waarop alle jeugdigen in Almelo een plek hebben en participeren in de samenleving en daarbij zoveel mogelijk worden ondersteund in hun eigen leefomgeving.

3 Rol en functie van het CJG

23

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaat de RCA na welk aanbod aan voorzieningen en activiteiten gerealiseerd worden met het CJG en op welke wijze de gemeente Almelo de regie op de organisatie van het CJG vorm geeft. Hiermee wordt antwoord gegeven op de tweede onderzoeksvraag.

In §3.2 brengt de RCA in beeld wat de gemeente Almelo met het CJG beoogt (ambities), hoe deze ambities passen binnen het bredere jeugdbeleid van de gemeente en of deze ambities aansluiten bij het Beleidsprogramma *Alle kansen voor kinderen* en bij de (voorgestane) wet- en regelgeving. Daarin zijn de volgende ambities voor het CJG geformuleerd:

- (1) laagdrempelig inlooppunt voor opvoed- en opgroeiondersteuning;
- (2) vroegtijdig problemen signaleren, bereiken van risicogroepen;
- (3) snel, goed en gecoördineerd advies en hulp bieden (één gezin, één plan).

Tevens gaat de RCA na of de ambities van de gemeente toetsbaar zijn geformuleerd.

In §3.3 onderzoekt de RCA of het (beoogde) aanbod aan voorzieningen en activiteiten van het CJG aansluit bij het Basismodel CJG.

In §3.4 beschrijft de RCA de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar regierol.

De bevindingen resulteren in §3.5 in een samenvatting met de belangrijkste bevindingen over:

- (1) de kwaliteit van de beleidsvoorbereiding CJG;
- (2) het voldoen aan de eisen uit het Basismodel CJG;
- (3) de invulling van de regierol door de gemeente.

3.2 Ambities van de gemeente met het CJG

De gemeente Almelo is in 2008 gestart met een oriëntatie op de ideeën van de toenmalige minister voor Jeugd en Gezin over de opzet en vorming van CJG's.

Op 24 juni 2008 heeft de gemeenteraad van Almelo ingestemd met:

- de inzet om samen met de uitvoeringsorganisaties vorm en inhoud te geven aan het CJG Almelo conform het landelijk geldend basisprofiel;
- de Almelse missie verbonden aan het CJG: jeugdigen in Almelo moeten goed kunnen opgroeien en alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen, zodat ze hun eigen bestaan goed kunnen inrichten;
- het uitgangspunt regionale samenwerking te zoeken bij het ontwikkelen van de backoffice.

Het CJG is hierbinnen de centrale organisatie voor alle gemeentelijke taken:

- het informeren, adviseren en signaleren gebeurt via de centrale laagdrempelige toegang van de preventieve voorzieningen in het CJG;
- de voorzieningen worden afgestemd op de vraag van jeugdigen en ouders en vormen een samenhangend aanbod;
- als er ondersteuning nodig is (licht pedagogische hulp) wordt hierin vroegtijdig voorzien en het aanbod wordt afgestemd op de vraag door resultaatgerichte oplossingen aan te bieden;
- er wordt door de samenwerkende ketenpartners snel, deskundig en accuraat opgetreden;
- de prioriteit binnen het CJG ligt bij vroegsignalering en de jongste jeugd.

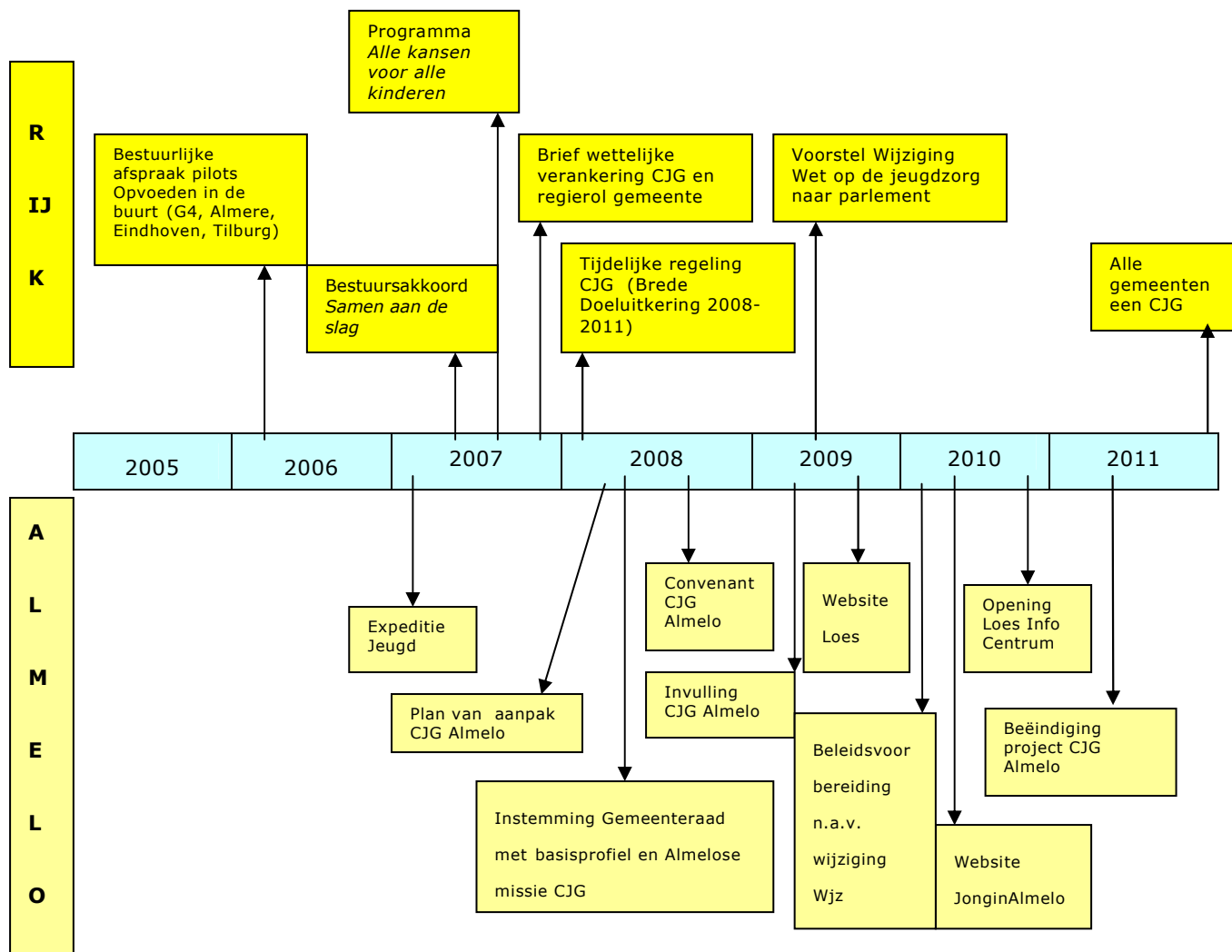
Voor realisatie van het CJG is tussen samenwerkingspartners en de gemeente, een Convenant Centrum Jeugd en Gezin (CJG) Almelo gesloten c.q. ondertekend op 15 oktober 2008 na instemming met het convenant door het (beleids)Platform 0-23. In dit convenant hebben 25 betrokken samenwerkingspartners afspraken gemaakt over het doel van de samenwerking, de doelgroep, uitgangspunten en doelstellingen en beoogde resultaten voor de duur van één jaar waarbij is afgesproken dat de overeenkomst na één jaar stilzwijgend wordt voortgezet voor aansluitende perioden van telkens één jaar. In de overeenkomst is verder voorzien in een jaarlijkse evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst.

In figuur 1 wordt de ontwikkeling van het gemeentelijk CJG-beleid in de tijd weergegeven, in relatie tot het rijksbeleid. Uit de figuur blijkt dat de gemeente Almelo de invoering van een CJG in de gemeente Almelo snel heeft opgepakt.

Figuur 1

Tijdsbalk ontwikkeling CJG-beleid in Almelo (in relatie tot rijksbeleid)

25



Wat de gemeente Almelo met het CJG wil bereiken sluit aan bij het landelijke basisprofiel. Aan die uitgangspunten is concreet invulling gegeven in het collegevoorstel "Invulling CJG Almelo" van april 2009. Hierin zijn doelen opgenomen voor het fysieke en virtuele loket. Er is veel aandacht voor de communicatie richting doelgroep en uitvoerders, de zorgstructuur en de zorgcoördinatie en de relatie met het regionale project CJG Twente.

Het CJG beoogt de volgende doelgroepen te bereiken welke aansluiten bij de ambities van het Rijk:

- (1) kinderen van -9 maanden tot 23 jaar;
- (2) ouders/verzorgers van kinderen van -9 maanden tot 23 jaar;
- (3) professionals.

Een zogenaamde startfoto is niet expliciet en in samenhang voor de vorming van het CJG in Almelo aangetroffen. Door het maken van een startfoto kan de doelbereiking van het CJG worden vastgesteld in relatie tot de 0-situatie. Zo kan bij een startfoto het bestaande aanbod op het gebied van informatie en advies, (vroeg)signalering van problemen, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie zorg voor jongeren en gezinnen in kaart worden gebracht, als ook de vraag c.q. behoeften van opvoeders en jeugdigen (met onderscheid naar doelgroepen). Door het ontbreken van een startsituatie kan de doelbereiking van het CJG niet worden vastgesteld, bijvoorbeeld of het CJG opvoedvragen behandelt die voorheen bij één van de uitvoeringsinstanties terecht kwamen (i.c. of sprake is van substitutie), of dat sprake is van extra vraag naar ondersteuning.

Ook zijn in de beleidsvoorbereiding de beleidsambities niet afgezet tegen de beschikbare tijd, mensen en middelen.

3.2.1 Twentse visie op de CJG's

In 2008 formuleerde de gemeenteraad van Almelo het uitgangspunt regionale samenwerking te zoeken bij het ontwikkelen van de backoffice van de CJG.

In het kader van de totstandkoming van de lokale CJG's hebben 14 Twentse gemeenten de krachten gebundeld en vindt op vrijwillige basis in een regionaal project intergemeentelijke samenwerking plaats. Hiervoor is een projectplan CJG Twente opgesteld met als adagium *lokaal wat lokaal kan en regionaal wat daarmee meerwaarde genereert*. In mei 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Integraal Realisatie Programma CJG Twente 2010-2011, opgesteld door de stuurgroep van het regionale project. Binnen het project is ook de opdracht belegd om te komen tot een regionaal sluitende aanpak voor kindermishandeling (RAAK).

In het Integraal Realisatie Programma is de visie voor de Twentse centra voor Jeugd en Gezin beschreven: "De centra krijgen een centrale rol in het verbeteren en uitbreiden van opvoed- en opgroeiondersteuning ten behoeve van het gezond, voorspoedig, evenwichtig en veilig opgroeien van jeugdigen, optimale ontwikkelingskansen voor de jeugd en een volwaardige participatie aan de samenleving". In het Integraal Realisatieprogramma is deze visie als volgt gevisualiseerd:

Figuur 2
Twentse visie op de rol van het CJG



Als leidende uitgangspunten zijn in het Integraal Realisatie Programma geformuleerd:

1. Het belang van een positieve opvoeding (veilig, stimulerend en positieve aandacht, aanmoediging en waardering).
2. Het belang van een opvoedende leefomgeving (uitdaging en veiligheid van de sociale leefomgeving).
3. Toegankelijkheid van het ondersteuningsaanbod (iedere ouder heeft recht op informatie, advies, ondersteuning en hulp bij het opvoeden).
4. Kwaliteit van het ondersteuningsaanbod (tijdig, vraaggericht en effectief).
5. Coördinatie van zorg: één gezin, één plan, één coördinerende professional (coördinatie van zorg).
6. De organisatie van het ondersteuningsaanbod (overzichtelijk en samenhangend).
7. Samenwerking van gemeenten (meerwaarde).
8. Goed gebruik maken van wat er al is.
9. Een cultuur onder het motto van: "Het CJG dat ben ik: het CJG dat zijn wij".

Door de kernpartners van het CJG wordt in Twente gebruikt gemaakt van eenzelfde opvoedingsprogramma voor opvoedondersteuning: Triple P (Positief Pedagogisch Programma waarbinnen verschillende niveau's worden onderscheiden). Daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een pedagogisch servicecentrum als backoffice van de CJG's.

28

Met de provincie Overijssel wordt in Twente samengewerkt om een goede aansluiting te bereiken tussen het gemeentelijke (preventieve) jeugdbeleid en de zwaardere geïndiceerde jeugdzorg. Voor deze samenwerking hebben de provincie Overijssel en de gemeenten in Overijssel op 26 maart 2009 een convenant Jeugdagenda 2009 – 2012 gesloten.

Bij iets meer dan de helft van de in het kader van het landelijke onderzoek onderzochte gemeenten blijkt een dergelijke samenwerking, in de vorm van concrete activiteiten, te bestaan.

3.3 Gerealiseerd aanbod aan voorzieningen en activiteiten CJG

3.3.1 Locatie CJG

Hoeveel CJG-locaties worden geopend en waar deze worden gevestigd bepaalt de gemeente zelf. Dit kan bijvoorbeeld het consultatiebureau zijn, een school, de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), een buurthuis of een gezondheidscentrum. Virtuele (en telefonische) loketten zijn toegestaan, maar deze zijn aanvullend, en kunnen het fysieke inlooppunt als zodanig niet vervangen. Bereikbaarheid, toegankelijkheid, kwaliteit en cliënttevredenheid zijn indicatoren voor een succesvol inlooppunt (VNG, 2008).

Op grond van het voorstel invulling Centrum Jeugd en Gezin Almelo van april 2009 heeft het College ingestemd met het realiseren van een virtueel loket voor opvoeders (www.Loes.nl) en voor jongeren (www.JonginAlmelo.nl) en een fysiek inlooppunt in het centrum van Almelo (voor opvoeders) en met het organiseren van spreekuren in de wijken, inlooppunten en themabijeenkomsten. Loes is het beeldmerk voor het CJG (een beeldmerk dat is ontwikkeld door de gemeente Enschede en momenteel gebruikt wordt door 13 Twentse gemeenten).

Voor het fysieke inlooppunt werd ernaar gestreefd zoveel mogelijk mensen te bereiken. Gesteld werd dat het loket bereikbaar moet zijn, laagdrempelig en geen probleemgerelateerde uitstraling. Ruime openingstijden (met name tijdens de drukste winkeluren) werd voorgestaan en vestiging van het fysieke loket in de binnenstad. In 2009 werd ervan uitgegaan dat het fysieke loket succesvol is als er

minimaal 500 bezoekers zijn in 2010. Dit aantal is zowel in 2010 als in 2011 niet gehaald.

29

Met het oog op de herinrichting van de binnenstad werd voorgestaan een loket in de binnenstad voor een relatief beperkte tijd (2 jaar) uit te proberen en vervolgens te beslissen, op basis van de opgedane ervaringen, of het de moeite waard is om in de "nieuwe" binnenstad wederom een plekje voor het fysieke inlooppunt te realiseren of dat beter gekozen kan worden voor wijklocatie(s).

Voor wat betreft de totstandkoming van het CJG geldt dat het fysieke inlooppunt in Almelo is gerealiseerd na de totstandkoming van het virtuele loket. In Almelo is het fysieke inlooppunt van het CJG op 17 november 2010 geopend op de eerste verdieping van de centrale bibliotheek Almelo, en bevindt zich in de nabijheid van boeken over onderwijs & opvoeding (Het Baken 3). Het fysieke loket is momenteel geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur. Daarnaast zijn er aanvullend wekelijks twee inloopspreekuren in het consultatiebureau in wijkcentrum De Schelf (Binnenhof 51) en in de ouderkamer van het multifunctionele accommodatie Eniver (Apollolaan 1), m.u.v. de schoolvakanties. De ouderkamer is een ontmoetingsplek voor ouders/verzorgers van kinderen van 0 tot 12 jaar. De inloopspreekuren worden verzorgd door een wijkverpleegkundige, respectievelijk een Loes-medewerker.

Voor de personele invulling van het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin heeft het hoofd van de afdeling Samenleving eind 2009 opdracht gegeven aan de Stichting maatschappelijk Werk Noord West Twente (MW NWT) en de GGD/JGZ regio Twente om hiervoor gezamenlijk zorg te dragen. Dit heeft geresulteerd in een projectplan van deze beide instellingen gezamenlijk, op basis waarvan de werving en selectie van de medewerkers heeft plaatsgevonden. De insteek was om beide organisaties en hun specifieke deskundigheid direct te betrekken in het Loes Info Centrum en bij de andere onderdelen van Loes. Uiteindelijk heeft het MW NWT hiervan afgezien omdat er bij de medewerkers van MW NWT onvoldoende belangstelling bleek voor invulling en aansturing van de functies bij het Loes Info Centrum.

Per 15 maart 2010 is de coördinator van Loes aangesteld bij de GGD/JGZ Twente. De coördinator wordt hiërarchisch aangestuurd door de GGD/JGZ en functioneel door de beleidsmedewerker jeugd van de gemeente Almelo. Het fysieke inlooppunt is tevens de werkplek voor de coördinator. De coördinator heeft een achtergrond in de jeugdzorg en zorg voor verstandelijk gehandicapten. De combinatie van deze kennis en ervaring met de preventieve functies van het CJG is heel zinvol, volgens zowel de coördinator als de beleidsmedewerker jeugd.

De coördinator heeft zich in de periode tot de aanstelling van de Loes-medewerkers en de opening van het Loes Info Centrum bezig gehouden met voorbereidende

werkzaamheden, zoals contacten leggen met de partners, zowel gemeentelijk (zoals stadsdeelcoördinatoren, wijkcoaches, etc.) als bij de instellingen, het opstellen van werkprocessen, het coördineren van de spreekuren en het organiseren van themabijeenkomsten. Ook was de coördinator betrokken bij de werving en selectie van de Loes-medewerkers.

30

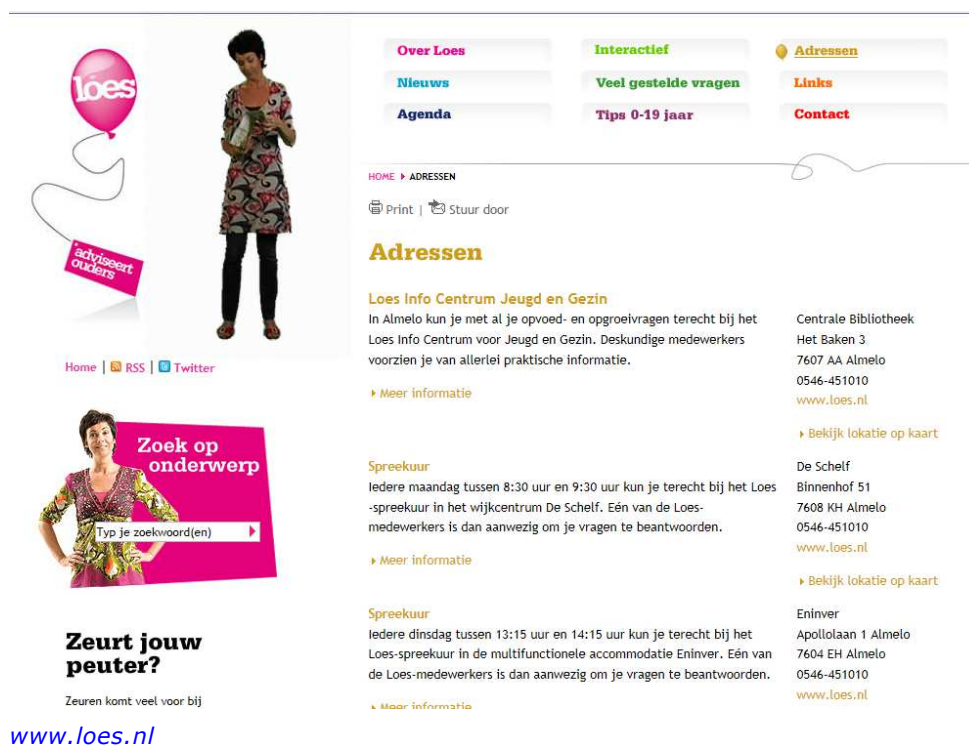
Nu alle onderdelen van Loes draaien zorgt de coördinator voor de functionele aansturing van de Loes-medewerkers, voor de coördinatie van de verschillende onderdelen van Loes, voor de inhoudelijke doorontwikkeling van Loes en voor de ontwikkeling van de wijkgerichte outreachende aanpak. Dit alles in nauwe samenspraak met de beleidsmedewerker jeugd. De werkprocessen worden op basis van ervaringen verder aangescherpt en afgestemd.



Foto: het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin in de centrale bibliotheek van Almelo

Website Loes

Voor het virtuele loket is door de gemeente Enschede de website www.loes.nl ontwikkeld met informatie en advies, bedoeld voor ouders, opvoeders en professionals over opvoeden en opgroeien. De website wordt inmiddels ook door 12 andere Twentse gemeenten, waaronder Almelo, gebruikt en kent per gemeente een eigen subpagina.



Home | RSS | Twitter

Zeurt jouw peuter?
Zeuren komt veel voor bij

www.loes.nl

Adressen

Loes Info Centrum Jeugd en Gezin
In Almelo kun je met al je opvoed- en opgroevragen terecht bij het Loes Info Centrum voor Jeugd en Gezin. Deskundige medewerkers voorzien je van allerlei praktische informatie.
▶ [Meer informatie](#)

Centrale Bibliotheek
Het Baken 3
7607 AA Almelo
0546-451010
www.loes.nl
▶ [Bekijk locatie op kaart](#)

De Schelf
Binnenhof 51
7608 KH Almelo
0546-451010
www.loes.nl
▶ [Bekijk locatie op kaart](#)

Eninver
Apollolaan 1 Almelo
7604 EH Almelo
0546-451010
www.loes.nl

Spreekuur
Iedere maandag tussen 8:30 uur en 9:30 uur kun je terecht bij het Loes-spreekuur in het wijkcentrum De Schelf. Eén van de Loes-medewerkers is dan aanwezig om je vragen te beantwoorden.
▶ [Meer informatie](#)

Spreekuur
Iedere dinsdag tussen 13:15 uur en 14:15 uur kun je terecht bij het Loes-spreekuur in de multifunctionele accommodatie Eninver. Eén van de Loes-medewerkers is dan aanwezig om je vragen te beantwoorden.
▶ [Meer informatie](#)

Website JonginAlmelo

Om jongeren te bereiken en aan te spreken (in de leeftijd tussen 12 en 23 jaar) is gekozen voor een andere aanpak. Jongeren zoeken hun informatie voornamelijk op internet, of praten, onder andere via sociale media, met leeftijdgenoten over zaken die hen bezig houden.

Uit onderzoek blijkt dat het lastig is voor jongeren om goede informatie te zoeken en te scheiden van minder betrouwbare informatie. Daarom is in Almelo gekozen voor een website voor jongeren, www.JonginAlmelo.nl, welke ook is aangesloten op de sociale media, waar jongeren betrouwbare informatie kunnen vinden op alle leefgebieden die voor hen relevant zijn. De gemeente Almelo heeft aansluiting gezocht bij het concept van Jongin, waar 80% van de onderwerpen en informatie landelijk wordt bijgehouden, en 20% van de onderwerpen en informatie wordt geleverd en actueel gehouden door (jongeren in) de gemeente Almelo. Hiervoor is een jongerenredactieraad opgericht.



www.JonginAlmelo.nl

Voor het gebruik van het beeldmerk Loes, in het bijzonder het gebruik van de websites www.Loes.nl, respectievelijk www.JonginAlmelo.nl, waren communicatiedoelstellingen geformuleerd in het kader van de communicatiecampagnes voor Loes en JonginAlmelo. Als doelstellingen waren geformuleerd dat 45% van de ouders in de gemeente Almelo binnen 3 jaar een keer gebruik maakt van één van de kanalen van Loes en dat 25% van de jongeren in de gemeente Almelo met een leeftijd tussen 11 en 23 jaar binnen 3 jaar een keer gebruik maakt van deze website. In 2011 hebben 24.000 bezoekers de Almelse website van www.loes.nl bezocht. In 2011 hebben ruim 15.000 bezoekers de website www.JonginAlmelo.nl bezocht.

Samenvattend stelt de RCA vast dat de gemeente Almelo - afgemeten aan de rijksopdracht en raadsopdracht d.d. 24 juni 2008 voor realisatie van het CJG - voor wat betreft de realisatie van het virtuele loket en fysieke inlooppunt op koers ligt.

3.3.2 Samenwerkingspartners: functies en taken binnen het CJG

Voor de realisatie van het CJG is een in 2008 Ontwikkelteam CJG in het leven geroepen, onder voorzitterschap van de projectleider CJG, uit vertegenwoordigers op managementniveau van uitvoeringsorganisaties, te weten:

- Maatschappelijk Werk Noord West Twente (MW NWT);
- GGD/JGZ Regio Twente;
- MEE Twente;

- Weer Samen Naar School PO;
- VO-SVO Regio Almelo;
- SCOOP Welzijn;
- Thuiszorg Noord West Twente JGZ 0-4 (vanaf 1 januari 2010 onderdeel van GGD/JGZ Twente);
- Bureau Jeugdzorg Overijssel;
- HALT Twente;

en de beleidsmedewerker jeugd van de gemeente Almelo.

Op deze wijze zijn de verschillende partners bij de ontwikkeling van het CJG betrokken. Het Ontwikkelteam heeft gedurende het gehele proces meegedacht over de inrichting van het CJG en de uitwerking van de verschillende aspecten daarvan. Volgens de projectleider CJG heeft de open wijze waarop van gedachten is gewisseld en verschillen van inzicht konden worden besproken bijgedragen aan een evenwichtige, door alle partijen gedragen invulling van het CJG Almelo.

De producten van het Ontwikkelteam CJG zijn, waar van toepassing, ter instemming voorgelegd aan het (beleids)Platform 0-23, zodat alle partners op het gebied van het jeugdbeleid bij de invulling van het CJG Almelo betrokken waren.

Aan het eind van het project CJG Almelo is het Ontwikkelteam CJG omgevormd tot een Ontwikkelteam Jeugd om mee te denken over het brede jeugdbeleid en over de te zetten stappen in het kader van de transitie jeugdzorg.

Functies en taken CJG

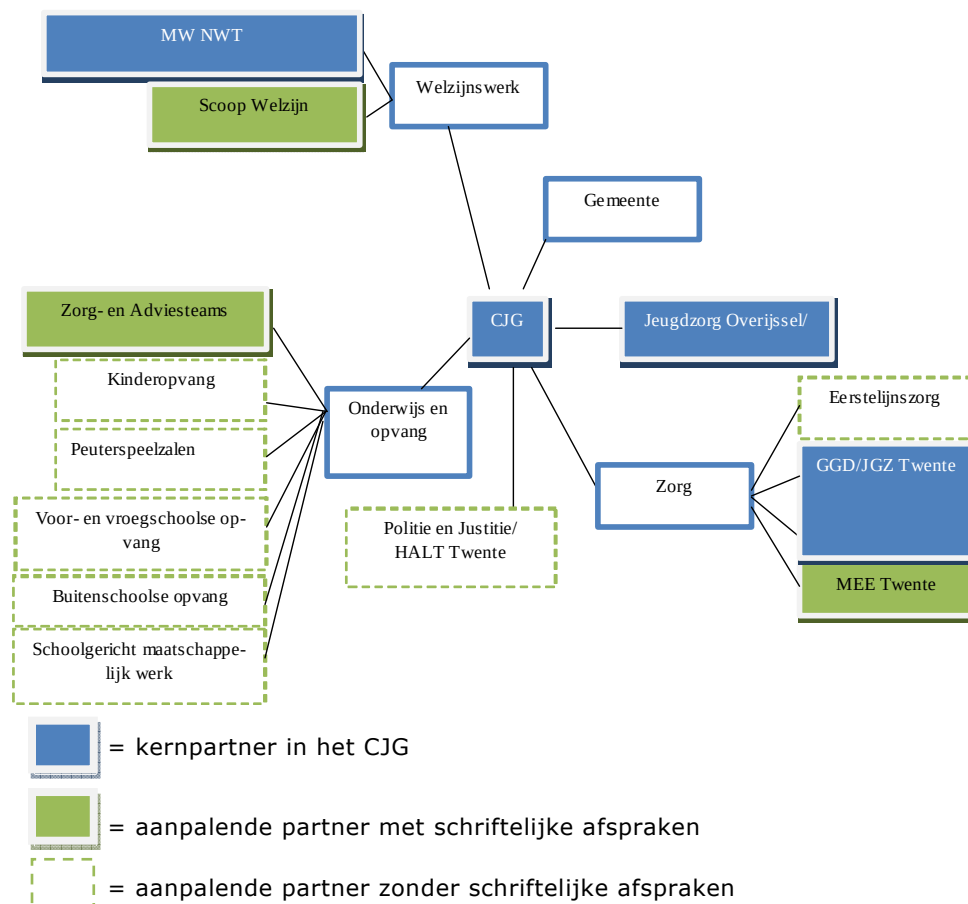
De medewerkers van het CJG hebben taken op het gebied van voorlichting, (vroegtijdige) signalering en toeleiding naar de juiste vorm van ondersteuning. De ontwikkelingen op het gebied van signalering en toeleiding hebben veel te maken met de ontwikkelingen van de nieuwe zorgstructuren. De licht pedagogische ondersteuning als functie van het CJG sluit direct aan bij het bestaande aanbod van opvoedvoorlichting en -ondersteuning, zoals verzorgd door de JGZ, Scoop Welzijn, MEE Twente, MW NWT en andere instellingen in de stad en regio. Het streven is dat er een sluitend, vraaggericht aanbod is van lichte ondersteuning en dat deze mogelijkheden door onderlinge samenwerking en afstemming in samenhang met elkaar kunnen worden ingezet. Loes heeft hierin een verbindende (deels coördinerende) rol.

Het CJG heeft geen rechtstreekse schakel met de Zorg- en Adviesteams (ZAT's). In de ZAT's zijn JGZ en het schoolgericht maatschappelijk werk (SGMW) vertegenwoordigd.

In onderstaande figuur zijn de kern- en samenwerkingspartners van het CJG weergegeven. Daarbij komt in de figuur tot uitdrukking of samenwerkingsafspraken schriftelijk zijn vastgelegd.

34

Figuur 3
Samenwerkingspartners en aanpalende functies in het CJG



Zorgcoördinatie en zorgstructuren

Eén van de functies van het CJG is zorgcoördinatie, met als doel dat ondersteuning/zorg aan een kind/gezin integraal en in samenhang wordt aangeboden. Voor een goed functionerende zorgcoördinatie en efficiënte en effectieve hulpverlening/ondersteuning is per cliënt met meervoudige problematiek één integraal hulpverleningsplan nodig en wordt één casuscoördinator toegewezen. Dit principe is lokaal bekrachtigd in het Convenant Centrum Jeugd en Gezin (CJG) Almelo, dat op 15 oktober 2008 is gesloten met 25 instellingen. In het convenant is vastgelegd dat de regie en doorzettingsmacht (i.c. bevoegdheid om knopen door te hakken ingeval van crisis of een vastgelopen hulpverleningstraject opdat er een beslissing wordt genomen over de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van zorg in die betreffende situatie) in handen ligt van de wethouder Jeugd van de gemeente Almelo.

Op 6 mei 2009 heeft het College van Almelo besloten dat de zorgstructuur zou worden aangepast, tot een structuur zonder leeftijdsgrenzen ('van 0-100'), waarin bestaande overlegvormen zijn geïntegreerd tot een structuur waarbij procesmanagement, casuscoördinatie en multidisciplinair overleg kunnen worden ingezet voor situaties met meervoudige problematiek. Het Vangnet Informatie Samenwerking Systeem (VIS2), een cliëntvolgsysteem voor de zorgketen dat aansluit bij de landelijke verwijsindex voor risicojongeren en het Elektronisch Kinddossier (EKD), is het algemene systeem van risicosignalering en procesbeheersing om de verschillende overlegvormen met elkaar te verbinden.

35

Medio 2009 is voor deze herinrichting van de zorgstructuur een projectleider benoemd, de beleidsmedewerker voor maatschappelijke zorg bij de afdeling Samenleving. Anders dan bij het Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Almelo dat bij de start door betrokken instellingen is ondertekend vormt het convenant dat gaat over de uitvoering van de zorgstructuren het sluitstuk van het proces. Het College heeft op 20 september 2011 ingestemd met het convenant "Coördinatie van zorg, armoedeaanpak en veiligheid in Almelo" (aanpak multiproblematiek). Het convenant regelt de (proces)regie, casuscoördinatie, opschaling van complexe casuïstiek en (spel)regels met betrekking tot privacy, signalering, doorverwijzing en interventies. Een stuurgroep van 15 maatschappelijke kernpartners is verantwoordelijk voor de uitvoering van het convenant. Wethouder Kuik is voorzitter van de stuurgroep. Als een casus een duidelijke component heeft van openbare orde en veiligheid kan deze worden opgeschaald naar de burgemeester.

De RCA stelt vast dat het CJG Almelo voldoet aan het basismodel CJG en dat de samenwerking, zoals opgenomen in het basismodel via het Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Almelo en het convenant "Coördinatie van zorg, armoedeaanpak en veiligheid in Almelo" zijn geïmplementeerd. De mate van bekendheid van het CJG bij de burgers van Almelo, de cliënttevredenheid en het bereik onder de doelgroepen is op dit moment niet bekend. Informatie over het aantal bezoekers (via de verschillende kanalen, websites, telefoon, e-mail en bezoek aan het fysieke inlooppunt) is wel beschikbaar.

3.4 Regierol gemeente

Gemeenten zijn op grond van (artikel 5 van) de Wet publieke gezondheid (Wpg) verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De Wpg stelt de randvoorwaarden voor de uitvoering van de JGZ door de consultatiebureaus en de GGD'en. De JGZ heeft als doel het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen in de leeftijd van 0 tot 19 jaar.

Gemeenten zijn ook verantwoordelijk voor het lokale jeugdwelzijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De Wmo bevat de wettelijke verplichting om de in deze wet omschreven vijf functies van de opvoed- en opgroei-ondersteuning te realiseren. Deze taken moeten met elkaar verbonden worden via de CJG's. Daartoe is op 15 juni 2009 door de voormalige minister voor Jeugd en Gezin een voorstel van wet aan de Tweede Kamer aangeboden, houdende wijziging van de Wjz in verband met het opnemen van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de jeugdketen.⁹ Dit voorstel van wet komt voort uit twee beleidsvoornemens van het kabinet. Ten eerste betreft dit het geven van meer aandacht aan preventieve ondersteuning van jeugdigen en gezinnen. Om dit te realiseren krijgen gemeenten de plicht zorg te dragen voor de totstandkoming van CJG's. Ten tweede dient er een betere samenwerking binnen de jeugdketen te komen om ervoor te zorgen dat een jeugdige zich goed kan ontwikkelen dan wel om in actie te komen als er signalen zijn dat een kind of gezin in de problemen verkeerd of dreigt te geraken. Daarom krijgen gemeenten met dit voorstel van wet ook de taak om hierop regie te voeren (zie hierna). Ten derde krijgt de burgemeester de bevoegdheid om in een individueel geval de instelling aan te wijzen die met de coördinatie van zorg wordt belast.

36

In de regierol van gemeenten op het tot stand brengen van een lokale jeugdketen werden door de minister voor Jeugd en Gezin twee aspecten onderscheiden:¹⁰

1. Realiseren van sluitende afspraken tussen partijen uit de jeugdketen
Van gemeenten wordt verwacht dat zij regie voeren om te voorkomen dat ouders en kinderen van het kastje naar de muur gestuurd worden of geconfronteerd worden met hulpverleners die van elkaars bestaan niet op de hoogte zijn. De gemeente moet met de kernpartners schriftelijk vastgelegde afspraken maken over samenwerken, ieders inzet, de werkwijze en de te bereiken doelen.
2. Tot stand brengen van 'één gezin, één plan' door middel van zorgcoördinatie
Als meerdere partijen zorg en ondersteuning leveren binnen hetzelfde gezin, moet deze zorg en ondersteuning op elkaar worden afgestemd om te komen tot 'één gezin, één plan'. Coördinatie van zorg is de functie, die de afstemming en uitvoering van alle hulp en zorg verplichtend regelt voor en met gezinnen en zorgaanbieders (definitie van het Nederlands Jeugdinstituut). De rol van de gemeente bestaat eruit dat zij ervoor zorgt dat er een beslissing wordt genomen over wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg. De gemeente kan de taak zorgcoördinatie door een ambtenaar laten uitvoeren, positioneren bij één instelling betrokken bij het CJG of een systeem ontwerpen om de zorgcoördinatie toe te wijzen aan de voor de casus meest vanzelfsprekend betrokken partij binnen het hulpverleningsnetwerk. Dit betreft de niet-geïndiceerde zorg. Indien er sprake is van geïndiceerde jeugdzorg of

⁹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31 977, nrs. 1-2.

¹⁰ Circulaire van 24 januari 2008 (DJB/APJB-2820163).

een ondertoezichtstelling zijn de Bureaus Jeugdzorg vanuit de Wjz verantwoordelijk voor de zorgcoördinatie (casemanagement, gezinsvoogdij). Over de zorg kunnen hulpverleners onderling van mening verschillen. In de afspraken moet daarom een *escalatiemodel* opgenomen worden, waardoor het overschakelen naar een besluitvormingsniveau waar een knoop kan worden doorgehakt is geborgd. De gemeente is uiteindelijk verantwoordelijk voor het doorhakken van de knoop.

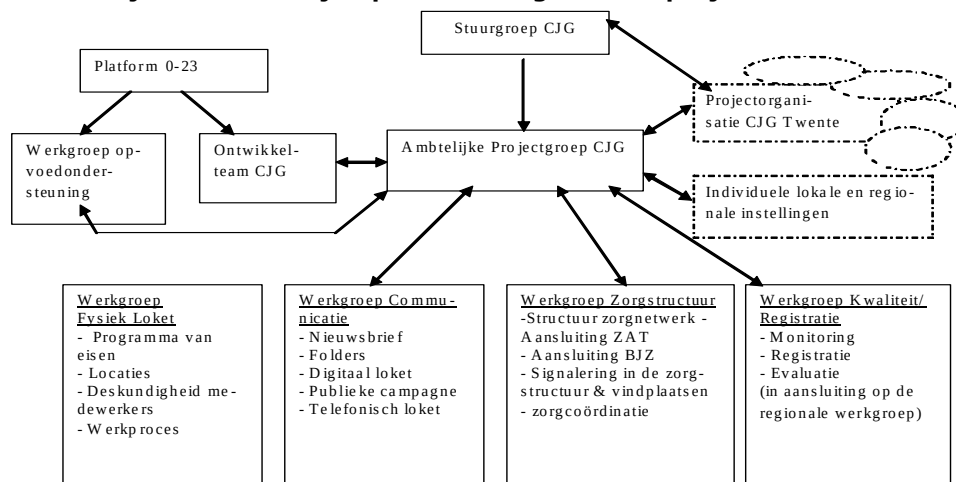
Van de gemeente wordt verwacht dat zij met verschillende partijen binnen de jeugdketen schriftelijk vastgelegde afspraken maakt over samenwerken, ieders inzet, de werkwijze en de te bereiken doelen, waaronder afspraken over de wijze waarop invulling gegeven aan de gemeentelijke doorzettingsmacht.

In deze paragraaf belichten we de bestuurlijke en ambtelijke positionering, de procesmatige aspecten van de regierol van de gemeente Almelo (vorm en inhoud van samenwerkingsafspraken) en evaluatie en bijsturing door de gemeente.

3.4.1 Bestuurlijke verantwoordelijkheid en ambtelijke positionering

De wethouder voor Sociale Zaken, Sociale en Maatschappelijke Activering, Jeugd, Welzijn, WMO, Wijkaanpak is bestuurlijk verantwoordelijk voor het CJG. Zij was tevens voorzitter van de stuurgroep CJG. Daarin hadden verder zitting het afdelingshoofd Samenleving en de projectleider CJG. De stuurgroep gaf leiding aan de realisatie van het CJG en was verantwoordelijk voor implementatie en voortgang van de verschillende projectactiviteiten binnen de gemeentelijke organisatie. In onderstaande figuur is duidelijk gemaakt hoe de projectgroep CJG was gepositioneerd en verbonden met het (beleids)platform 0-23, ontwikkelteam CJG en andere werkgroepen.

Figuur 4
Bestuurlijke en ambtelijke positionering van het project CJG



Binnen de gemeente was het project CJG ondergebracht bij de afdeling Samenleving. Er was een ambtelijke projectgroep CJG welke de voortgang van de verschillende werkgroepen bewaakte en de inhoudelijke samenhang borgde. De projectleider CJG was verantwoordelijk voor het maken van afwegingen, zowel op projectniveau als in de beslisdocumenten. Zij legde daarover expliciet verantwoording af aan de stuurgroep CJG. Eventuele afwijkende standpunten werden vermeld. In de Projectgroep CJG zaten onder andere de projectleider CJG en de beleidsmedewerkers voor jeugdgezondheidszorg en de zorgstructuren.

Na beëindiging van het project CJG zijn de verantwoordelijkheden van de tijdelijk aangestelde projectleider teruggedaan naar de beleidsmedewerker jeugd van de afdeling Samenleving.

3.4.2 Afspraken met samenwerkingspartners

De belangrijkste afspraken met samenwerkingspartners zijn vastgelegd in de hierboven beschreven convenanten. Het convenant Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Almelo beoogde samenwerkingsafspraken vast te leggen voor realisatie van het CJG. Het convenant voor de coördinatie van zorg, armoedeaanpak en veiligheid in Almelo beoogt vooral een adequate aanpak af te spreken voor de aanpak van casussen met multiproblematiek. Door middel van subsidiebeschikkingen zijn verder afspraken vastgelegd met JGZ/GGD regio Twente, Scoop Welzijn en MW NWT.

In de subsidieverleningsbeschikking van 22 maart 2011 (kenmerk 2011/7656) aan de GGD regio Twente t.b.v. de personele organisatie van het Loes Info Centrum in 2011 ten bedrage van maximaal € 184.260 is opgenomen waar Loes-medewerkers zich in 2011 mee bezighouden en wat de gewenste resultaten zijn:

- 360 adviesgesprekken in het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin Almelo
- 200 extra bezoekers bij acties t.b.v. doelgroepen, bijvoorbeeld in samenwerking met inburgering of kinderdagverblijven
- 20 afspraken voor langer gesprek in de spreekkamer
- 20 doorverwijzingen
- 100 e-mailvragen beantwoorden
- 30 themabijeenkomsten geven
- 150 contactgesprekken voeren met scholen en andere instellingen
- 8000 bezoekers aan de Loes website

In de subsidieverleningsbeschikking van 14 februari 2011 (kenmerk 2011/1059) aan MW NWT is een bedrag van € 380.097 verleend voor het verrichten van maatschappelijk werk in relatie tot het CJG. Resultaatafspraken met Scoop Welzijn over opvoedondersteuning zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst 2011 van de gemeente Almelo met Scoop Welzijn.

Over de verleende subsidies dienen de partners verantwoording af te leggen vóór 1 april na afloop van het subsidiejaar.

3.4.3 Evaluatie en bijsturing

In de beleidsvoorbereiding is evaluatie en bijsturing geen onderwerp geweest waar apart bij stil is gestaan. Evaluatie heeft wel periodiek plaatsgevonden in de stuurgroep CJG aan de hand van de voortgang op de verschillende deeltrajecten. De RCA heeft niet kunnen vaststellen dat invulling is gegeven aan de jaarlijkse evaluatie van het convenant centrum jeugd en gezin (CJG) Almelo dat in 2008 is gesloten.

In mei 2011 is de Eindrapportage Project CJG Almelo 2008-2011 opgesteld. In een raadsbrief is de gemeenteraad geïnformeerd over de afronding van het project c.q. de gerealiseerde projectresultaten en de stand van zaken tot en met mei 2011.

In de eindrapportage wordt niet gerapporteerd over de bijdrage van de projectresultaten aan de doelstelling van het jeugdbeleid (t.a.v. output en outcome). Wel is gerapporteerd over de gebruikersaantallen van het fysieke loket, het aantal telefonische en e-mail contacten van het fysieke loket in diezelfde periode, de bezoekersaantallen van georganiseerde wijkgerichte activiteiten en het aantal bezoekers van de website Loes en JonginAlmelo gedurende een half jaar. Locatiekeuze, openingstijden van het fysieke inlooppunt en cliënttevredenheid zijn niet geëvalueerd. Voor de periode na het project zijn aandachtspunten geformuleerd. Voor een overzicht van de bezoekersaantallen en het aantal gestelde vragen in 2011 bij het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin Almelo kan worden verwezen naar Bijlage 4.

De directeur/bestuurder van MW NWT en de manager dienstverlening van Scoop Welzijn plaatsen kritische kanttekeningen bij de locatiekeuze en de sterke focus op de website www.Loes.nl omdat de kwetsbare ouders op deze locatie c.q. via internet minder gemakkelijk worden bereikt.

Het CJG maakt geen jaarverslag en is daartoe ook niet verplicht. Door de gemeente gesubsidieerde CJG-partners moeten zich verantwoorden over de verleende subsidies en de voorwaarden waaronder deze zijn verleend.

3.5 Samenvatting

In dit hoofdstuk zijn besproken de beleidsvoorbereiding door de gemeente Almelo van het CJG, de realisatie van het aanbod van voorzieningen en activiteiten in het kader van het CJG, en de regierol van de gemeente. In deze paragraaf worden de bevindingen getoetst aan het normenkader dat voor dit onderzoek is ontwikkeld (zie Bijlage 3). Dat levert het volgende beeld op:

Norm	Voldoet Almelo aan de norm?
<i>Normen voor beleidsvoorbereiding door de gemeente</i>	
De beleidsdoelen van de gemeente zijn in overeenstemming met de landelijke ambities, die -in afwachting van wetgeving- zijn neergelegd in het basismodel CJG.	Nee, het gemeentelijke ambitieniveau sluit aan bij de Rijksambitie maar de gemeentelijke ambitie is niet vertaald in beleidsdoelen
Het beleid sluit aan op de behoeften en problemen van kinderen en jeugdigen en hun ouders. Om dat te bereiken heeft de gemeente de startsituatie in kaart gebracht.	Nee
De beleidsdoelen zijn toetsbaar geformuleerd.	Nee
De ambities van het beleid van de gemeente moeten te realiseren zijn binnen de afgesproken tijd met de beschikbare mensen en middelen. Dit is onderwerp geweest in de beleidsvoorbereiding.	Nee
Het CJG wordt volgens het Basismodel CJG ingericht en gerealiseerd: dat wil zeggen dat (a) het Basispakket JGZ een centrale functie heeft in het CJG, (b) 5 Wwo-functies een centrale rol hebben in het CJG (informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp, coördinatie van zorg), (c) vanuit het CJG afstemming plaatsvindt met BJZ en het onderwijs (met name via de ZAT's), en (d) er een fysiek inlooppunt in de gemeente is.	Ja
<i>Normen voor invulling van de regierol door de gemeente</i>	
De gemeente heeft de regierol helder belegd; vanuit deze functie worden de contacten onderhouden binnen het gemeentelijk apparaat (op bestuurlijk niveau en met aanpalende beleidsdirecties binnen de gemeente) en met het CJG.	Ja
Onder regie van de gemeente komen sluitende	Ja, samenwerkings-

afspraken tussen kernpartners uit de jeugdketen tot stand; met de ketenpartners zijn schriftelijk vastgelegde afspraken gemaakt over samenwerken, ieders inzet, de werkwijze en de te bereiken doelen.	afspraken zijn gemaakt maar deze worden (nog) niet geëvalueerd op effectiviteit
Onder regie van de gemeente komt zorgcoördinatie tot stand (één gezin, één plan); de gemeente heeft ervoor gezorgd dat er een beslissing wordt genomen over wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg.	Ja
Via regelmatige evaluaties / terugblikken wordt bekeken of er nog gewerkt wordt conform de ambities; zo nodig wordt bijgestuurd.	Deels

41

Het overgrote deel van de onderzochte gemeenten voldoet aan het rijksbeleid wat het basismodel (respectievelijk de te bereiken doelgroepen) betreft. Het merendeel van de onderzochte gemeenten heeft de doelstellingen niet SMART geformuleerd. Slechts enkele gemeenten hebben de outcome doelstellingen SMART geformuleerd.
--

4 Financiëring van het CJG

42

4.1 Inleiding

De RCA onderzoekt in dit hoofdstuk wat het CJG kost en op welke wijze de financiering geregeld is. Daarmee wordt antwoord gegeven op de vierde onderzoeksvraag.

In §4.2 gaat de RCA na welke uitgangspunten het Rijk en de gemeente hanteren voor de financiering van het CJG en de verantwoording daarover.

In §4.3 inventariseert de RCA welk deel van de Brede Doeluitkering (BDU) Jeugd en Gezin de gemeente in de periode 2008-2011 heeft benut voor de vorming en inrichting van het CJG en welk deel werd benut voor de andere doelen van de uitkering. Bij deze inventarisatie worden ook de extra middelen betrokken die in het Gemeentefonds ter beschikking zijn gesteld.

Ook gaat de RCA na hoeveel geld uit eigen middelen de gemeente in de periode 2008-2011 inzet voor de inrichting van het CJG en/of voor de taken die worden verricht binnen het CJG en welke middelen uit andere bron, bijvoorbeeld van de provincie, nog beschikbaar zijn gesteld. Dit resulteert uiteindelijk in de kosten van het CJG in 2011 per inwoner en jeugd van 0 tot 23 jaar.

In §4.4 beschrijft de RCA of er knelpunten zijn (geweest) met betrekking tot de financiering van het CJG in Almelo.

In §4.5 geeft de RCA een samenvatting over: (1) de rechtmatige besteding van de Brede Doeluitkering, en (2) de mate waarin de gemeente gevolg heeft gegeven aan de oproep om ook zelf te investeren in het CJG.

4.2 Uitgangspunten bij financiering en verantwoording

Vooraf is van belang op te merken dat gemeenten het CJG verschillend afbakenen en dat er gemeentelijke verschillen bestaan in de wijze waarop kosten aan het CJG worden toegerekend.

De realisatie van de CJG's wordt - conform afspraken in het Bestuursakkoord *Samen aan de slag* - van Rijksweg gestimuleerd met een financiële impuls. Deze bijdrage voor de invoering van de CJG's is voor de jaren 2008-2011 opgenomen in een Brede Doeluitkering (BDU) Jeugd en Gezin, waarmee ook een aantal taken van

het CJG gefinancierd worden.¹¹ De BDU bundelde bestaande geldstromen, die eerder afzonderlijk aan gemeenten beschikbaar werden gesteld (zie kader) voor jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd en de afstemming jeugd en gezin, en voor het realiseren van tenminste één fysiek CJG (inlooppunt) waarbij de gemeenten zelf bepalen hoe en in welke verhouding zij de BDU besteden.

43

Daaraan is in het Regeerakkoord Balkenende IV een extra bedrag toegevoegd, dat landelijk opliep tot € 100 miljoen in 2011.

Het totale landelijke bedrag, dat jaarlijks beschikbaar komt via de BDU Jeugd en Gezin bedraagt €334 miljoen in 2011 . Dit bedrag dat wordt versleuteld over de gemeenten is opgebouwd uit:	
• Tijdelijke regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg:	€ 190 miljoen
• Tijdelijke stimuleringsregeling lokale opvoedings- en gezinsondersteuning:	€ 15 miljoen
• Opvoeden in de buurt:	€ 13 miljoen
• Middelen preventief jeugdbeleid (motie Verhagen)	€ 10 miljoen
• Prenatale Zorg	€ 6 miljoen
• Extra middelen (accres)	<u>€ 100 miljoen</u>
• Totaal	€ 334 miljoen

Iedere gemeente ontving met ingang van 2008 tot en met 2011 een voorschotbedrag op basis van de BDU Jeugd en Gezin (formeel de *Tijdelijke regeling CJG*). Voor Almelo bedroeg deze uitkering in 2011 € 1.809.211. Dit bedrag was bedoeld voor:

- de jeugdgezondheidszorg, de maatschappelijke ondersteuning jeugd en de afstemming jeugd en gezin;
- het realiseren van tenminste één CJG.

In 2012 vindt definitieve vaststelling van het totaalbedrag over alle jaren plaats en worden de middelen uit de BDU, in verband met het structurele karakter van de taak, door middel van een decentralisatie-uitkering Centra voor Jeugd en Gezin in het Gemeentefonds gestort en maken zij deel uit van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

In het Bestuursakkoord *Samen aan de slag* is ook afgesproken dat een deel van het accres in het Gemeentefonds (oplopend tot €100 miljoen in 2011) bestemd is voor jeugd en gezin. Dit geld is niet geoormerkt; op de gemeenten is een appel gedaan om deze €100 miljoen van het accres te investeren in hun CJG en hun lokale jeugdketen. Gemeenten moeten binnen zes maanden na afloop van ieder jaar aan het Rijk inhoudelijk verslag doen van de ontwikkeling van CJG's.

¹¹ Regeling van de minister voor Jeugd en gezin van 9 januari 2008, nr. DJB/APBJ-2821052, houdende regels voor het verstrekken van specifieke uitkeringen ten behoeve van de centra voor jeugd en gezin (Tijdelijke regeling CJG). Tot voor kort werd meestal gesproken over de Brede Doeluitkering CJG.

Uit de Toelichting bij de *Tijdelijke regeling CJG* blijkt dat het uitgangspunt is dat gemeenten de nodige vrijheid moeten hebben om CJG's vorm te geven en in te bedden in de lokale infrastructuur. Gekozen is voor een licht verantwoordingsregime. De vorderingen worden van Rijksweg gevolgd door onder meer een kort inhoudelijk verslag van elke individuele gemeente dat binnen zes maanden na afloop van ieder jaar aan het ministerie van VWS dient te worden verstrekt. In dit verslag komen ondermeer de volgende onderwerpen aan de orde: bereikbaarheid CJG, regionale samenwerking, schriftelijke afspraken met aanbieders van zorg, aanbod van functies, doelgroepen waarop het CJG zich richt en tevredenheid van de gemeente over het bereik van het CJG. De burgemeester en gemeentesecretaris moeten verklaren dat de vragenlijst naar waarheid is ingevuld.

44

De RCA stelt vast dat de gemeente aan de jaarlijkse verslagverplichting heeft voldaan en dat de inhoudelijke rapportage BDU CJG in 2008, 2009 en 2010 tijdig zijn opgesteld en verzonden aan het programmaministerie voor Jeugd en Gezin.

Na afloop van de stimuleringsperiode (in 2012) toetst het ministerie van VWS of het bedrag van de BDU is besteed aan de activiteiten waarvoor het bestemd is. Deze eenmalige vaststelling verloopt volgens de systematiek van de *Single Information, Single Audit* (SISA).¹² De verantwoording via de SISA-regeling vindt plaats vanaf 2008. De SISA verantwoording naar het Rijk wordt vanaf 2008 onderzocht door de accountant in het kader van het onderzoek naar de gemeentelijke jaarrekening in opdracht van de gemeenteraad. In de accountantsverklaringen over de jaren 2008, 2009 en 2010 zijn over het onderdeel CJG geen opmerkingen gemaakt.

In het kader van het project CJG is een begroting opgesteld maar de kosten en uitgaven betreffende het CJG zijn geen herkenbaar onderdeel van de gemeentelijke programmabegroting en -rekening. De Raad heeft hierdoor geen zicht op de resultaten welke met de geïnvesteerde middelen zijn bereikt.

4.3 Beschikbaarheid en inzet van middelen

In de volgende paragraaf is nader uitgewerkt hoe de BDU-gelden in de periode 2008-2011 door de gemeente zijn benut. Dit inzicht in de kosten is vrijwel geheel gebaseerd op de gegevens welke zijn opgenomen in de beschikbare gemeentelijke begrotingen over de jaren 2008-2011 en de daaruit verstrekte subsidies op grond van de toepasselijke gemeentelijke wet- en regelgeving.

¹² Dit betekent dat in de bijlage bij de gemeentelijke jaarrekeningen over de periode 2008-2011 het bestede bedrag is/wordt opgenomen. De accountantsverklaring bij de jaarrekening heeft ook betrekking op deze opgave. Na ontvangst van de laatste jaarrekening over 2011 zal de beslissing over de vaststelling van de BDU worden genomen.

Benutting BDU Jeugd en Gezin en extra middelen Gemeentefonds

45

Tabel 1 geeft een overzicht van de bedragen die de gemeente Almelo in het kader van de BDU heeft ontvangen en uitgegeven.

Tabel 1
Inkomsten en uitgaven rond het CJG (€)

	2008	2009	2010	2011	Begroting doorlopende verplichtingen 2012
Inkomsten					
Van rijkswege ontvangen BDU Jeugd en Gezin *	1.081.934	1.454.084	1.610.151	1.809.211	
• JGZ-deel	846.959	1.015.463	1.015.212	1.055.961	
• WMO-deel	234.975	438.621	594.939	753.250	
Accres-deel, volgens Bestuursakkoord bestemd voor CJG (niet geoormerkt)	130.000	380.000	230.000	130.000	
EKD en Verwijsindex risicojongeren (Gemeentefonds)	43.000	46.000	69.000	92.000	
Eigen middelen Almelo (hoofdzakelijk wettelijke taken)	410.832	681.081	661.119	507.404	
Specifieke uitkeringen	0	175.000	468.039	318.606	
Provinciale middelen	0	0	21.305	0	
Totaal inkomsten	1.665.766	2.736.165	3.014.614	2.857.221	0
Uitgaven in het CJG					
Jeugdgezondheidszorg uniform deel (hoofdzakelijk wettelijke taak)	1.200.110	1.620.104	1.542.712	1.570.059	
Jeugdgezondheidszorg maatwerk deel	19.731	54.731	55.000	55.000	
Opvoedondersteuning Scoop Welzijn (Ouderkamer en kruipgroep)	37.950	21.709	33.619	35.345	
EKD en verwijsindex					
Projectrealisatie CJG volgens Sisa	221.872	176.314	725.333	1.267.532	425.000
EKD en Verwijsindex risicojongeren	43.000	46.000	69.000	92.000	
<i>Inzet specifieke uitkeringen:</i>					
JGZ overgewicht jeugdigen		100.000			
Gezinsbegeleiding Ossenkoppelerhoek			100.000		
Preventief Jeugdbeleid: implementatie Triple P		75.000	90.000		
Zorgcoördinatie			100.000	100.000	
Vroeghulp/ vroegsignalering huiselijk geweld			96.039	136.606	
Regeling ontredderde gezinnen			82.000	82.000	
Totaal uitgaven	1.522.663	2.093.858	2.893.703	3.338.542	425.000
Saldo inkomsten en uitgaven	143.103	642.307	120.911	- 481.321	-425.000

De RCA constateert dat zowel de gemeente Almelo (€ 507.404 in 2011) als de provincie Overijssel (€ 21.305 in 2010) uit eigen middelen investeren in het CJG.

46

De gemeente Almelo zet de gehele BDU-CJG in voor het CJG. In 2011 is dat € 1.809.211. Een deel (in 2011 € 1.055.961) hiervan is voor de JGZ. In de BDU is het geormerkt geld dat naar de JGZ gaat voor het basistakenpakket van de JGZ (0-4 jaar). Het andere deel van de BDU wordt ingezet voor opvoedondersteuning (trajecten kortdurende pedagogische gezinsbegeleiding en schoolmaatschappelijk werk), zorgcoördinatie en activiteiten die samenhangen met het opstarten en functioneren van het CJG als zodanig.

Totaalbudget CJG en kosten per inwoner en jeugdige

De voorgaande paragrafen resulteren in een totaalbudget van het CJG (inclusief basistakenpakket van JGZ) voor het jaar 2011 van € 2.857.221.

Afgezet tegen het aantal inwoners in de gemeente Almelo op 1 januari 2011 (72.599), respectievelijk het aantal jeugdigen tot 23 jaar op 1 januari 2011 (20.256), betekent dit dat voor het CJG in de gemeente Almelo in 2011 per inwoner een bedrag van ca. € 39,-, respectievelijk per jeugdige een bedrag van ca. € 141,- is geraamd.

4.4 Knel- en verbeterpunten inzake financiering

Uit eerder onderzoek blijkt dat financiële knelpunten het functioneren van CJG's in de weg kunnen staan. Deelnemende organisaties klagen er bijvoorbeeld over dat CJG-activiteiten niet (structureel) vergoed worden. Gescheiden financieringsstromen zouden samenwerking in de weg staan.

Op basis van de beschikbare gegevens heeft de RCA geen aanwijzingen gevonden dat financiële knelpunten het functioneren van het CJG in Almelo in de weg staat of heeft gestaan. Wel zijn er zorgen over de financiële continuïteit in het kader van de transitie jeugdzorg. De wethouder vreest dat als de BDU opgaat in de algemene middelen de begroting van het CJG snel onder druk zal komen te staan doordat het geld niet meer is geïdentificeerd.

Ook in nagenoeg alle andere onderzochte gemeenten hebben zich geen financiële knelpunten voorgedaan. De financiële gegevens van de onderzochte gemeenten over kosten en uitgaven van het CJG bieden echter onvoldoende houvast voor een vergelijking. Dit komt omdat er in de onderzochte gemeenten sprake is van verschil in bereik en afbakening van het CJG en kostentoerekening aan het CJG.

4.5 Samenvatting

1. De gemeente heeft over de jaren 2008 tot en met 2010 rechtmatig verantwoording afgelegd over de besteding van middelen uit de BDU Jeugd en Gezin aan het Rijk. De verantwoording aan het Rijk is conform de eisen die het ministerie van Jeugd en Gezin daaraan stelt.
2. De financiële verantwoording aan de Raad van Almelo vindt plaats bij de jaarrekening. De RCA stelt vast dat de verantwoording met betrekking tot het CJG niet separaat in de jaarrekening terug is te vinden.

De gemeente Almelo heeft gevolg gegeven aan de oproep om ook zelf te investeren in het CJG. Ook de provincie Overijssel heeft geïnvesteerd in het CJG Almelo.

5 Samenwerking en prestaties

48

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijft de RCA op welke wijze wordt samengewerkt in het CJG en wat die samenwerking oplevert (onderzoeksvraag 4).

In §5.2 wordt een beeld geschetst hoe binnen het CJG wordt samengewerkt om de beleidsdoelen (een laagdrempelig inlooppunt, vroegtijdige signalering van risico's en een sluitende aanpak/zorgcoördinatie/één gezin, één plan) te bereiken.

In §5.3 wordt ingegaan op de vraag wat de samenwerking binnen het CJG oplevert. De RCA gaat na welke informatie beschikbaar of voorzien is over de efficiency en/of doeltreffendheid van het CJG en wat uit deze informatie kan worden afgeleid over doelbereiking van het CJG.

In §5.4 beschrijft de RCA de belangrijkste en opvallendste knelpunten inzake samenwerking en prestaties van het CJG in de gemeente Almelo.

Vervolgens worden in §5.5 bevindingen samengevat over:

- (1) voldoen aan de eisen uit het basismodel CJG;
- (2) rechtmatigheid van informatie die de gemeente heeft verstrekt in het kader van de inhoudelijke verantwoording over de BDU;
- (3) de doelbereiking van het CJG (landelijke en gemeentelijke ambities).

5.2 Samenwerking binnen het CJG

5.2.1 Laagdrempelig inlooppunt voor informatie over opgroeien en opvoeden

In hoofdstuk 3 is beschreven wat het karakter is van het inlooppunt en welke partners, en in welke vorm, deelnemen aan het CJG. De ambities van de gemeente Almelo ten aanzien van het CJG zijn in overeenstemming met de landelijke ambities, zoals deze zijn neergelegd in het basismodel CJG.

5.2.2 Samenwerking in het kader van vroegtijdig signaleren van risico's in opvoeden en opgroeien

De samenwerking in CJG-verband moet ertoe leiden dat risico's in opvoeden en opgroeien tijdig worden onderkend. In dit opzicht is het belangrijk dat zoveel mogelijk organisaties, die een 'vindplaats' vormen voor dergelijke risico's verbonden zijn met het CJG (zie hiervoor de genoemde samenwerkingspartners uit §3.3.2). Verder is van belang dat de partners die fysiek samenwerken in het CJG en de partners die als 'vindplaatsen' kunnen fungeren de mogelijkheid hebben en bereid zijn om informatie met elkaar te delen.

Voor uitwisseling van gegevens over jeugdigen maken samenwerkingspartners in Almelo gebruik van het regionale Vangnet Informatie Samenwerking Systeem (VIS2), een digitaal cliëntvolgsysteem dat is ontwikkeld door de gemeenten Enschede en Hengelo.

Dit systeem is gekoppeld aan de landelijke verwijsindex risicjongeren (VIR), het landelijke systeem voor risicosignalering van jongeren (tot 23 jaar). Het elektronisch kinddossier (EKD) wordt door de JGZ gebruikt bij elk contactmoment van kinderen voor registratie en informatie.

In relatie tot de zorgstructuur en zorgcoördinatie is het de bedoeling dat VIS2 gekoppeld wordt aan het EKD.

Het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin registreert (handmatig) algemene gegevens en functioneert zo nodig als doorverwijzer naar een instelling.

5.2.3 Realisatie sluitende aanpak/zorgcoördinatie

De samenwerking in CJG-verband moet ertoe leiden dat jongeren en hun ouders sneller en afgestemd hulp krijgen. Onder regie van de gemeente is een zorgcoördinatiemodel tot stand gekomen (één gezin, één plan). Er vindt casusoverleg plaats (Jeugdhulp team 1 keer per twee weken, ZAT 1 keer per zes/acht weken) en de gemeente heeft er voor gezorgd dat er een beslissing wordt genomen over wie wanneer (escalatiemodel) verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg.

5.3 Wat levert de samenwerking op

5.3.1 Beschikbaarheid van informatie

In juli 2010 is in opdracht van het toenmalige ministerie voor Jeugd en Gezin een basisset van 12 indicatoren geformuleerd die de gemeenten kunnen gebruiken voor het monitoren van de CJG-vorming (zie kader).¹³

Basisset indicatoren effectiviteit CJG's

- Samenwerkingsafspraken in de regio met alle kernpartners zijn opgesteld waarin afspraken en werkprocessen op alle niveaus SMART geformuleerd staan (wie wat doet met de ketenpartners) die sluitende zorg tussen partners borgen.
- Het percentage ouders en jongeren dat aangeeft dat ze het CJG weet te vinden en weet wat ze er kan halen op het gebied van opgroeien en opvoeden.
- Het aantal en type bezoekers van het CJG.
- Het soort contacten dat met het CJG heeft plaatsgevonden.
- Het aantal en type vragen dat in het CJG, via alle kanalen, is gesteld.
- De gemiddelde kosten per productgroep van het CJG.
- Het aantal en soort signalen.
- Het aantal en soort toeleningen naar verschillende vormen van hulp binnen en buiten het CJG.
- Het type ondersteuning (lokaal aanbod) dat in het CJG wordt aangeboden door het aantal vakdisciplines dat binnen het CJG werkzaam is.
- Het aantal jeugdigen en gezinnen waarvoor professionele zorgcoördinatie en één gezin, één plan is geregeld (casusregisseur, vanaf twee betrokken disciplines).
- De mate van tevredenheid (beleving) van jeugdigen en hun ouders over het CJG per product van het CJG.
- De mate waarin ouders en jeugdigen vermindering van de problematiek ervaren na ingezette ondersteuning in het CJG.

De RCA ging na met welke informatie het College de gemeenteraad van Almelo informeert over effectiviteit en efficiency van CJG's, en of de gemeente daarbij gebruik maakt van de ontwikkelde *Basisset indicatoren effectiviteit*.

Gebleken is dat de gemeenteraad in juni 2011 met een raadsbrief is geïnformeerd over de afronding van het project CJG Almelo. De basisset indicatoren wordt niet gebruikt voor het bepalen van effectiviteit en efficiency van het CJG in Almelo. Ten aanzien van de basisset zijn op dit moment voor Almelo gegevens beschikbaar met

¹³ Onderzoek *basisset indicatoren effectiviteit Centrum voor Jeugd en Gezin*. Deloitte, juli 2010. Deze basisset is opgesteld in opdracht van het Ministerie voor Jeugd en Gezin. Aan de totstandkoming is meegewerkt door Bureau Jeugdzorg, Integraal Toezicht Jeugdzaken, GGD Nederland, het Nederlands Jeugd Instituut, Actiz (koepel van zorgaanbieders), MOgroep Jeugdzorg (thans Jeugdzorg Nederland), wethouders, provincies, professionals bij CJG's en ZAT's. In opdracht van VWS werkt het Nederlands Jeugdinstituut (Nji) thans aan

betrekking tot de samenwerkingsafspraken, het aantal jeugdigen en gezinnen waarvoor professionele zorgcoördinatie en “één gezin, één plan” is geregeld en het aantal bezoekers van het CJG. Het College is in de projectevaluatie over het aantal gebruikers c.q. bezoekers geïnformeerd.

51

In opdracht van het ministerie van VWS en de VNG is de Basisset indicatoren effectiviteit in 2011 door het Nederlands Jeugdinstituut geëvalueerd. Geconstateerd is dat de prestatie-indicatoren nog verdere doorontwikkeling (o.a. ten aanzien van de definiëring van begrippen en de formulering van minimum- en streefnormen) en prioritering behoeven.

5.3.2 Doelbereiking CJG

Uit de beschikbare informatie kan het volgende worden afgeleid over de doelbereiking van het CJG in de gemeente Almelo. Er is voldaan aan de rijks- en raadsopdracht om het basismodel CJG te implementeren. Over de doelbereiking, zowel ten aanzien van de ambities van het Rijk als de ambities van de gemeente, zijn op dit moment in beperkte mate gemeentelijke gegevens en gegevens van samenwerkingspartners beschikbaar. Zo kan geen antwoord worden gegeven op de vraag in hoeverre binnen de afgesproken tijd met de beschikbare mensen en middelen gestelde doelen zijn bereikt, bijvoorbeeld of risicogroepen tijdig worden bereikt en dat jongeren en hun ouders met een gebundeld en samenhangend zorgaanbod sneller en beter geholpen worden.

5.4 Knel- en verbeterpunten inzake doelbereiking

Uit eerder onderzoek¹⁴ blijkt dat verschillende CJG's met dezelfde soort knelpunten te maken hebben. Zonder uitputtend te zijn, volgt hieronder een korte beschrijving van drie veel voorkomende knelpunten.

Allereerst kunnen knelpunten worden onderscheiden met betrekking tot de *inlooppunt* van het CJG. Toegankelijkheid en herkenbaarheid blijken voor verbetering vatbaar, nog niet overal wordt voldoende gebruik gemaakt van de inlooppunten. Ook lukt het niet altijd alle gewenste doelgroepen aan te trekken. Zo

¹⁴ Geanalyseerde onderzoeken:

Jeugd en Gezin (2010). *Lessen en ervaringen betreffende aansluiting Centrum Jeugd en Gezin en Bureau Jeugdzorg*, “Opvoeden in de buurt”, april 2010. Bijlage bij kamerstuk 31001, nr. 91;

Regioplan (2010). *De CJG-vorming begin 2010*. Bijlage bij kamerstuk 31001, nr. 91;

Alares (2009). *Digitaal geschakeld; Inventarisatie van de informatievoorziening binnen de Centra voor Jeugd en Gezin*;

Deloitte (2010?). *Samenwerken in Centra voor Jeugd en Gezin*;

VNG (2009). *Centra voor Jeugd en Gezin en regionale samenwerking; een verkenning van vier regionale samenwerkingsverbanden*.

komen bij sommige CJG's vooral relatief zware – meervoudige – opvoedvragen binnen, terwijl andere bijna uitsluitend te maken krijgen met lichte – enkelvoudige – vragen.

52

Een tweede veel voorkomend knelpunt is de afstemming en informatievoorziening met betrekking tot de *zorgcoördinatie*. Autonomie van individuele organisaties staat informatie-uitwisseling en gezamenlijke besluitvorming soms in de weg. Ditzelfde geldt voor praktische problemen als beschikbaarheid en kwaliteit van dossiers en brongegevens, capaciteitstekorten of ICT-problemen.

Tot slot zijn de *schakels* tussen CJG's en bureaus jeugdzorg en onderwijs niet overal even sterk. De betrokkenheid van BJZ leidt volgens verschillende onderzoeken tot een snellere en effectievere signalering en verwijzing. Echter, wat precies de betrokkenheid van BJZ is, verschilt sterk per gemeente. En als er geen schakel is met BJZ, dan is dit vaak het gevolg van capaciteitstekort bij BJZ of een imago dat niet past bij de gewenste CJG-uitstraling. De schakel tussen CJG's en het onderwijs (vaak via ZAT's) is vaak niet sterk, onder andere doordat leerlingen van scholen uit meerdere CJG-regio's komen, door onbekendheid bij scholen met CJG's, of door een verschil van visie op signalering en zorgverlening.

In de gemeente Almelo geldt de inlooppunt van het fysieke CJG als een knelpunt. De RCA baseert dit op:

- de beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt (geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur);
- het aantal gestelde opvoedvragen door ouders in het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin; ;
- de beperkte (virtuele en fysieke) herkenbaarheid van de locaties waar de inlooppreekuren worden gehouden.

Daarnaast kan als knelpunt worden benoemd de ontbrekende gegevens over de efficiency en/of doeltreffendheid van het CJG. In Almelo wordt geen gebruik gemaakt van de Basisset indicatoren effectiviteit om de effectiviteit en efficiency van het CJG vast te stellen.

Er zijn geen knelpunten gesignaleerd met betrekking tot de zorgcoördinatie. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat het convenant hieromtrent in het najaar van 2011 is gesloten. Voor de kwaliteit van de schakels met BJZ en onderwijs c.q. het vaststellen van eventuele knelpunten in deze schakels is van belang dat in Twents verband hiervoor een kwaliteitsmonitor wordt ontwikkeld.

Het meten en evalueren en (daarna) bijsturen van prestaties staan niet alleen in Almelo nog in de kinderschoenen. Dit is in de meeste andere onderzochte gemeenten ook het geval.

5.5 Samenvatting

53

In deze paragraaf worden de bevindingen op het gebied van samenwerking getoetst aan het normenkader zoals dat voor dit onderzoek is ontwikkeld (zie Bijlage 3). Dat levert het volgende beeld op:

Norm	Voldoet Almelo aan de norm?
<i>Normen voor doelbereiking</i>	
Eind 2011 heeft de gemeente tenminste één (fysiek) CJG	Ja
Het CJG functioneert als een laagdrempelige voorziening waarin de vijf functies uit het basismodel worden aangeboden. Met een gebundeld en samenhangend zorgaanbod (één gezin, één plan) worden jongeren en hun ouders sneller en beter geholpen en worden risicogroepen tijdig bereikt.	Deels, de vijf functies worden aangeboden maar de inloopfunctie van het fysieke inlooppunt is een knelpunt. Ook de doelbereiking van het CJG kan niet worden vastgesteld.
<i>Normen verantwoordingsinformatie en beleidsinformatie</i>	
De gemeente legt op een rechtmatige wijze verantwoording af aan het Rijk over de besteding van middelen uit de Brede Doeluitkering CJG.	Ja
De indicatoren voor het meten van de effectiviteit van het CJG zijn zodanig gekozen dat zij (ex-ante beoordeeld) een betrouwbaar en valide beeld van doelbereiking van het CJG leveren.	Nee

6 Conclusies en aanbevelingen

54

Op basis van de bevindingen in hoofdstuk 2 tot en met 5 komt de RCA tot de volgende conclusies en aanbevelingen:

1. In de gemeente Almelo is de realisatie van het CJG snel opgepakt. Nederlandse gemeenten moesten eind 2011 beschikken over een gemeentelijk CJG. In Almelo was het CJG, conform de eisen die daaraan door het Rijk werden gesteld (het zogenaamde basismodel CJG), reeds eind 2010 gerealiseerd.

Het overgrote deel van de onderzochte gemeenten voldoet inmiddels aan het rijksbeleid voor wat betreft realisatie van het basismodel.

2. Bij de realisatie van het CJG in Almelo is geen aantoonbare aandacht geweest voor de verbinding van de rijksambities met de lokale ambities op het gebied van het lokale jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg-, onderwijs- en veiligheidsbeleid en het beleid op het gebied van maatschappelijke ontwikkeling.

Aanbeveling a: Draag zorg voor samenhang in en actualisatie van het Almelse beleid op het gebied van de jeugd in brede zin, i.c. beleid op het gebied van jeugd(gezondheids)zorg, onderwijs, veiligheid en maatschappelijke ontwikkeling. Zet daarbij de beleidsambities en de beleidsdoelen af tegen de beschikbare tijd, mensen en middelen.

3. Vóór de start van de vorming van het CJG is de startsituatie niet expliciet en in samenhang in beeld gebracht. Een dergelijke (brede) inventarisatie had inzicht kunnen bieden in het bestaande **aanbod** op het gebied van informatie en advies, (vroeg)signalering van problemen, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp, en coördinatie zorg voor jongeren en gezinnen, en in de **vraag** hiernaar van ouders (verzorgers) en kinderen en jongeren tot 23 jaar. Door het ontbreken van de startsituatie kan ook de kosteneffectiviteit niet worden vastgesteld.

In ongeveer tweederde van de onderzochte gemeenten is de startsituatie niet in beeld gebracht.
--

Aanbeveling b: Breng periodiek, samen met de samenwerkingspartners, de informatie- en hulpvraag en behoeften in beeld van ouders (verzorgers) en kinderen/jongeren. Confronteer deze vraag en behoeften met het huidige aanbod en stel -zonodig en zo mogelijk- beleidsactiviteiten vast om in

eventueel geconstateerde lacunes te voorzien of bouw bestaande beleidsactiviteiten af bij ontbrekende behoefte

55

4. Met samenwerkingspartners zijn convenanten gesloten, zowel bij de aanvang van het invoeringstraject (Convenant Centrum Jeugd en Gezin) als aan het eind van dit traject (Convenant aangaande zorgstructuren en aanpak multi-problematiek). De jaarlijkse evaluatie zoals overeengekomen in het eerstgenoemde convenant heeft niet plaatsgehad c.q. vindt niet plaats.

Aanbeveling c: Evalueer samen met de samenwerkingspartners in CJG-verband jaarlijks de samenwerking op effectiviteit van inhoudelijke werkafspraken en de gewenste samenstelling van de samenwerkingspartners. Pas de gesloten convenanten zo nodig aan.

5. Voor het jeugdbeleid en de lokale ambities met het CJG zijn in Almelo geen outcome-, en slechts in zeer beperkte mate output-indicatoren geformuleerd, zowel ten aanzien van de gemeentelijke prestaties als ten aanzien van de prestaties van de samenwerkingspartners. Van de Basisset indicatoren effectiviteit wordt in Almelo geen gebruik gemaakt.

Slechts enkele onderzochte gemeenten hebben de outcome doelstellingen SMART geformuleerd. Het merendeel van de onderzochte gemeenten heeft de doelstellingen niet SMART geformuleerd en de informatiehuishouding hieromtrent niet op orde.
--

Aanbeveling d: Stel in het kader van jeugdbeleid in algemene zin en in het kader van de ambities met betrekking tot het CJG, SMART geformuleerde maatschappelijke doelen en resultaten vast. Maak daarbij gebruik van de (doorontwikkelde) Basisset indicatoren effectiviteit. Monitor periodiek de resultaten en stuur -zo nodig- de prestaties van gemeente en/of samenwerkingspartners op basis hiervan bij.

6. De beoogde laagdrempeligheid c.q. het bereik van het fysieke inlooppunt wordt door de RCA als knelpunt beschouwd.

Aanbeveling e: Heroverweeg de beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt van het CJG.).

7. Er is geen relatie te leggen tussen de geïnvesteerde middelen en de behaalde resultaten. Dit belemmert de sturing door de Raad op kosten, uitgaven en (maatschappelijke) resultaten betreffende het CJG.

Aanbeveling f: Zorg ervoor dat het CJG een herkenbaar onderdeel wordt van de gemeentelijke programmabegroting en -rekening opdat verantwoording aan de Raad plaats heeft via de reguliere planning & control-cyclus.

56

Samenvattend:

Op basis van de hierboven genoemde conclusies kan ten aanzien van de hoofdvraag "Ligt de CJG-vorming in de gemeente Almelo op koers (zowel in tijd als in kwaliteit) en draagt het CJG als middel bij aan de opvoed- en opgroeiondersteuning voor ouders en kinderen van 0 tot 23 jaar en aan de coördinatie van zorg (één gezin, één plan)?" worden gesteld dat:

"het schip is uitgevaren, maar nog niet duidelijk is of het schip behouden de juiste haven bereikt".

7 Reactie College van Burgemeester en Wethouders

57

Aan de Rekenkamer Commissie Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
d.d. 10 april 2012	Intern\3985	UIT - 129062	24 april 2012
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Behandeld door	Zaaknummer
	0546-541870	G. Rotman	DCS - 1209037

Onderwerp

Bestuurlijke reactie onderzoeksrapport invoering Centrum voor Jeugd en Gezin

Geachte Rekenkamercommissie,

Wij danken u voor het aanbieden van de nota van conclusies en aanbevelingen inzake het onderzoek naar de invoering van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in de gemeente Almelo. Het onderzoek van de rekenkamercommissie Almelo is een onderdeel van een landelijk onderzoek, waaraan 32 rekenkamercommissies hebben deelgenomen. Daarbij zijn de ontwikkelingen in Almelo vergeleken met de CJG ontwikkeling in 42 andere gemeenten.

We zijn verheugd dat u in uw rapport aangeeft dat de gemeente Almelo de invoering van het CJG snel heeft opgepakt en gerealiseerd. Nederlandse gemeenten moesten eind 2011 beschikken over een gemeentelijk CJG. In Almelo was het CJG, conform eisen die daaraan door het Rijk werden gesteld (het zogenaamde basismodel CJG), reeds eind 2010 gerealiseerd.

U constateert dat de ambities van de gemeente Almelo met betrekking tot het CJG in overeenstemming zijn met de landelijke ambities zoals neergelegd in het basismodel CJG en dat Almelo de vijf functies uit het basismodel CJG aanbiedt. Het rapport is niet alleen een onderzoek naar de vraag of Almelo haar taak met betrekking tot de ontwikkeling van het CJG goed en tijdig heeft uitgevoerd. U geeft daarbij ook aanbevelingen voor verdere doorontwikkeling. Wij danken u voor deze aanbevelingen maar wij zullen, zoals u zelf ook terecht aangeeft, daarbij in de toekomst onze beleidsambities en beleidsdoelen uiteraard moeten afzetten tegen de beschikbare tijd, menskracht en middelen.

Perspectief bied je samen

Zoals u aangeeft in het rapport is de opdracht van het Rijk met betrekking tot de ontwikkeling van het CJG op een aantal onderdelen op Twents niveau uitgewerkt en is aan andere onderdelen op lokaal niveau samen met de partners in het Ontwikkelteam CJG vorm gegeven.

Al werkende wijs heeft het Ontwikkelteam CJG de rijksambities verbonden met de lokale ambities op het terrein van jeugd. De kaders voor het Almelo'se jeugdbeleid zijn weergegeven in de nota 'Expeditie Jeugd' en de kadernotitie 'Perspectief bied je samen (2011)'. Met de komst van de Jeugdzorg naar de gemeente zal het Ontwikkelteam CJG omgevormd worden tot het Ontwikkelteam Jeugd om mee te denken over het brede jeugdbeleid en de transitie jeugdzorg. In het ontwikkelteam zal ook de doorontwikkeling van het CJG worden besproken en geëvalueerd, aangezien het CJG een belangrijk onderdeel is van de jeugdzorgketen.

In het traject van 'Het verschil maken' is opgenomen dat wij ons beleid willen focussen op de jeugd om sociale stijging te realiseren. Vanuit de nieuwe rol, als regisseur, willen wij in de kadernota 'Perspectief bied je samen' zowel de landelijke, provinciale als lokale ambities met elkaar verbinden en samen met de betrokken maatschappelijke partners realiseren. Vooruitlopend op de transitie jeugdzorg zijn vanuit dit perspectief al de onderdelen "Jong en Kansrijk", "Experimenten (2^e lijns ambulante jeugdzorg)", "Slimme Clusters", "Gezinscoaching door eigen kracht" en "Loes in de wijk" ontwikkeld.

In het ontwikkelteam Jeugd zullen deze projecten worden gevolgd en indien noodzakelijk worden bijgestuurd.

Indicatoren

U geeft aan dat met betrekking tot het jeugdbeleid en de lokale ambities met het CJG in Almelo, evenals in het merendeel van de onderzochte gemeenten in Nederland, geen outcome-indicatoren zijn benoemd en ook nog niet voor alle onderdelen output-indicatoren zijn geformuleerd.

Dit onderdeel is zowel landelijk als lokaal nog volop in ontwikkeling. In Almelo hebben wij voor de Informatie en Adviesfunctie van Loes als eerste stap SMART output-indicatoren benoemd. Een volgende stap kan zijn om outcome-indicatoren te formuleren. Zoals u zelf ook aangeeft worstelen de meeste onderzochte gemeenten met dit probleem. Wij zullen de landelijke ontwikkelingen op dit aspect blijven volgen.

Fysiek loket

In uw rapport geeft u met betrekking tot het fysieke loket de specifieke aanbeveling om de beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt van het CJG te heroverwegen. Volgens de VNG (2008) zijn bereikbaarheid, toegankelijkheid, kwaliteit en cliënttevredenheid indicatoren voor een succesvol inlooppunt. Zoals u ook aangeeft (p. 28) was het in 2009 de bedoeling dat het fysieke loket in de

binnenstad zou worden geopend met ruime openingstijden (tijdens de winkeluren) en werd ervan uitgegaan dat het fysieke loket succesvol is bij minimaal 500 bezoekers.

In de loop van 2009 bleek dat de CJG loketten in andere gemeenten moeite hadden met de bezoekersaantallen. Vanuit dit voortschrijdend inzicht is in overleg met het ontwikkelteam CJG besloten om met het fysieke loket aan te sluiten bij een natuurlijk inlooppunt van ouders: de bibliotheek.

Het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin Almelo is naar onze mening meer dan alleen een fysiek inlooppunt voor ouders, maar is ook een uitvalbasis van waaruit de Loes- medewerkers verschillende activiteiten op het gebied van opvoedondersteuning organiseren en aan elkaar verbinden. Zo geeft Loes tevens advies en voorlichting in het Info Centrum in de bibliotheek, tijdens de spreekuren en bij themabijeenkomsten. Zoals u in bijlage 4 kunt lezen, worden alle activiteiten van Loes geregistreerd en is ten aanzien van de verschillende activiteiten een substantieel bereik gerealiseerd.

Financieel

In het onderzoeksrapport heeft u over de herkenbaarheid van het CJG in de programmabegroting en de jaarrekening conclusies en aanbevelingen opgenomen die niet in de conceptversie waren verwerkt.

Over de gemeentelijke programmabegroting geeft u de aanbeveling om "ervoor te zorgen dat het CJG een herkenbaar onderdeel is van de gemeentelijke programmabegroting opdat verantwoording aan de Raad plaats heeft via de reguliere planning & en controlcyclus".

De programmabegroting is de financiële en beleidsmatige vertaling van de lijnen die zijn uitgezet, waarbij voor een bepaald detailniveau (op hoofdlijnen) is gekozen. In de programmabegroting is bij het programma "Eigen kracht en Participatie" onderdeel Leren voor het CJG op hoofdlijnen aangegeven wat de missie is, wat we willen bereiken en wat wij ervoor gaan doen. In beleidnota's en in de productenraming worden deze hoofdlijnen nader gedetailleerd. In de productenraming is het CJG dan ook als subproduct opgenomen onder het product Welzijn en als zodanig herkenbaar.

Over "de financiële verantwoording aan de Raad geeft u aan dat deze plaats vindt bij de jaarrekening, maar de verantwoording met betrekking tot het CJG niet separaat in de jaarrekening is terug te vinden".

Als onderdeel van de productenraming wordt de financiële realisatie van het CJG opgenomen in de jaarrekening. De verantwoording vindt plaats in de SISA verantwoording die een integraal onderdeel vormt van de jaarrekening.

Verder wordt in de Jaarverantwoording inhoudelijke verantwoording afgelegd over de beleidsmatige realisatie.

Vanuit deze cyclusdocumenten is het CJG ook opgenomen in de reguliere planning en control-cyclus.

Wij onderschrijven uw constatering dat er in de projectperiode 2008-2011 geen financiële knelpunten zijn geweest die het functioneren van het CJG en de deelnemende maatschappelijke organisaties in de weg hebben gestaan en dat de gemeente Almelo gehoor heeft gegeven aan het in het Bestuurakkoord Samen aan de Slag opgenomen appel om het accres bestemd voor jeugd en gezin uit het gemeentefonds te investeren in het CJG en de lokale jeugdketen.

60

CJG als netwerkstructuur

Het CJG is naar onze mening niet een op zich zelfstaande entiteit, maar draagt via de verschillende functies direct bij aan de doorontwikkeling van beleid op aanpalende beleidsterreinen, zoals bijvoorbeeld de versterking van het schoolmaatschappelijk werk en de ontwikkeling van de functie casuscoördinatie binnen de lokale zorgstructuur voor de aanpak van meervoudige problematiek. In die zin maakt zij onderdeel uit van een groter geheel, en met het oog op de toekomst, als belangrijke ondersteunende keten in het perspectief van de transitie jeugdzorg.

Tenslotte

In de bestuurlijke samenvatting (p.7) van het onderzoeksrapport sluit u af met de metafoor "Het schip is uitgevaren, maar nog niet duidelijk is of het schip behouden de juiste haven bereikt".

In onze beleving is er meer sprake van een "slagvaardige vloot die is uitgevaren, en die op onderdelen verschillende havens zal aandoen". Wij hebben de intentie, waar mogelijk bij te dragen aan een behouden vaart van deze vloot.

Daarbij realiseren wij ons dat wij te maken (kunnen) krijgen met zwaar weer, waarvan wij de gevolgen op dit moment nog niet kunnen overzien.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

8 Nawoord Rekenkamercommissie

61

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Almelo

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Stadhuisplein 1
7607 EK Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
24 april 2012	UIT-129062	Intern\4520	26 april 2012
Bijlage(n)	Doorkiesnummer	Behandeld door	Zaaknummer
	0546-541765	A. de Boer	

Onderwerp

Bestuurlijke reactie onderzoeksrapport Invoering van Centrum voor Jeugd en Gezin.

Geacht College en geachte secretaris,

De Rekenkamercommissie spreekt haar dank uit aan het College van B&W voor de reactie op het onderzoeksrapport "Invoering van centrum voor jeugd en gezin: ligt Almelo op koers?". De RCA wil bij een drietal opmerkingen nader op de reactie van het College ingaan.

Indicatoren

U geeft aan dat u voor de informatie- en adviesfunctie van Loes als eerste stap output-indicatoren heeft benoemd en dat een volgende stap *kan* zijn outcome-indicatoren te formuleren. Wij pleiten ervoor dat u zowel ten aanzien van output als outcome indicatoren formuleert en toepast. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de landelijke Basisset indicatoren effectiviteit Centrum voor Jeugd en Gezin.

Fysiek loket

U geeft aan dat in 2009 bleek dat de CJG loketten in andere gemeenten moeite hadden met de bezoekersaantallen en dat in overleg met het ontwikkelteam CJG is besloten om met het fysieke loket aan te sluiten bij een natuurlijk inlooppunt van ouders: de bibliotheek.

Het landelijke onderzoek laat voor de plek van de fysieke inlooppunten een gevarieerd beeld zien. In bijna de helft van de onderzochte gemeenten is het CJG gevestigd bij het consultatiebureau en in ongeveer een kwart van de onderzochte

gemeenten in een afzonderlijk CJG-gebouw. In mindere mate is het CJG gehuisvest bij een bibliotheek, onderwijsinstelling, Wmo-loket of bij een gezondheids-, woonzorg- of multifunctioneel centrum.

62

De RCA is van mening dat de inlooffunctie van het Loes Info Centrum Jeugd en Gezin in Almelo een knelpunt vormt en beveelt aan de locatie(s) en beschikbaarheid van het huidige fysieke inlooppunt in Almelo te heroverwegen op basis van:

- de beschikbaarheid van het fysieke inlooppunt (geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur);
- Het aantal gestelde opvoedvragen door ouders in het Loes Info Centrum;
- De beperkte (virtuele en fysieke) herkenbaarheid van de locaties waar inloopsprekken worden gehouden.

Financieel

In uw reactie merkt u -terecht- op dat de programmabegroting de financiële en beleidsmatige vertaling vormt van de lijnen die zijn uitgezet. De programmabegroting en –rekening vormen voor de raad de basis voor *sturing* van en *controle* op het jeugdbeleid in het algemeen, en het CJG in het bijzonder. Waar het de RCA vooral om gaat is dat het de Raad, mede door de ontbrekende toepassing van output- en outcome indicatoren (zowel ten aanzien van de gemeentelijke prestaties als ten aanzien van de prestaties van samenwerkingspartners) in de huidige opzet van de programmabegroting, en verantwoording hierover, aan zicht ontbreekt welke resultaten met de geïnvesteerde middelen zijn bereikt. Het ontbreken van zicht hierop belemmert ook de controle en sturing van de raad op kosten, uitgaven en (maatschappelijke) resultaten betreffende het CJG.

Met vriendelijke groet,

De Rekenkamer Commissie Almelo,

Drs. W.J. Oosterveld-Sanders, voorzitter

Bijlage 1 Onderzoeksvragen

63

1. *Welke aspecten spelen er in de gemeente Almelo rond jeugd en jeugdbeleid?*
 - a. Hoe kan de jeugd (tot 23 jaar) in Almelo worden beschreven?
 - b. Welke doelstellingen en prioriteiten heeft de gemeente Almelo in het jeugdbeleid?
2. *Wat moet een CJG opleveren en wat gaat de gemeente Almelo daarvoor doen?*
 - a. Welke beleidsambitie(s) heeft de gemeente Almelo met de vorming van het CJG? Is duidelijk hoe en wat het CJG moet bijdragen aan het bredere jeugdbeleid van de gemeente? Sluit de ambitie van de gemeente aan bij het Beleidsprogramma *Alle kansen voor kinderen* en bij de (voorgestane) wet- en regelgeving en zijn ze toetsbaar (SMART-C) geformuleerd?
 - b. Welk aanbod aan voorzieningen en activiteiten wil de gemeente Almelo realiseren bij het CJG? Wordt met dit beoogde aanbod voorzien in de functies en voorzieningen uit het basismodel CJG?
 - c. Heeft de gemeente Almelo – in het kader van de beleidsvoorbereiding CJG of in het kader van het brede jeugdbeleid – de uitgangssituatiesituatie geanalyseerd en is in dat verband aandacht besteed aan de volgende aspecten:
 - bestaand aanbod aan voorzieningen en activiteiten
 - behoeften en wensen van de doelgroep
 - behoeften en wensen van professionals
 - de benodigde mensen en middelen
 - d. Op welke wijze voert de gemeenteraad, respectievelijk het College van burgemeester en wethouders van Almelo, regie op de ontwikkeling en invulling van het CJG? Wordt daarbij voldaan aan de eisen voor de invulling van de regierol?
 - e. Hoe verhoudt de gemeente Almelo zich op bovengenoemde punten tot de andere gemeenten die aan het onderzoek deelnemen?
3. *Wat kost een CJG en hoe is de financiering geregeld?*
 - a. Welk deel van de *Brede Doeluitkering CJG* benut de gemeente Almelo voor de inrichting van het CJG (en welk deel voor de andere doelen van de uitkering)?
 - b. Hoeveel geld uit eigen middelen (gemeentefonds, subsidies) zet de gemeente in voor de inrichting van het CJG en/of voor de taken die worden verricht binnen het CJG? Betrek hierbij ook mogelijke middelen uit de AWBZ (jeugd GGZ) of middelen van de Provincie (Bureau Jeugdzorg).
 - c. Wat kost het CJG per inwoner van de gemeente Almelo?
 - d. Hoe verhoudt de gemeente Almelo zich op bovengenoemde punten tot de andere gemeenten die aan het onderzoek deelnemen?

4. *Wie werken samen in een CJG?*

- a. Op welke wijze is het CJG toegankelijk (fysiek of virtueel): is sprake van 'toegankelijk' en 'laagdrempelig'?
- b. Welk aanbod aan voorzieningen en activiteiten is inmiddels gerealiseerd bij het CJG? Wordt met dit gerealiseerde aanbod voorzien in de functies en voorzieningen uit het basismodel CJG?
- c. Welke ketenpartners werken samen in het CJG en hoe ver gaat de organisatorische samenwerking (wat betreft huisvesting, ICT, frontoffice/backofficevoorzieningen, casusoverleg)?
- d. Welke financierings- en prestatieafspraken heeft de gemeente Almelo gemaakt met de ketenpartner(s)? Worden de afspraken nageleefd?
- e. Hoe wordt door het CJG vorm gegeven aan de sluitende aanpak/zorgcoördinatie (één gezin, één plan)? Heeft de gemeente met de partners afspraken gemaakt over het realiseren daarvan? Wordt gebruik gemaakt van de Verwijsindex Risicjongeren en het Elektronisch Kinddossier?
- f. Hoe werkt het CJG samen met het onderwijsveld en met de geïndiceerde Jeugdzorg?
- g. Hoe vaak en met welke informatie moeten de CJG-partner(s) zich verantwoorden naar de gemeente Almelo en wat doet het College van burgemeester en wethouders, respectievelijk de gemeenteraad van Almelo met deze informatie? Ziet het CJG mogelijkheden om de informatie uit de basisset indicatoren effectiviteit CJG te genereren?
- h. Hoe verhoudt de gemeente zich op bovengenoemde punten tot de andere gemeenten die aan het onderzoek deelnemen?

5. *Wat levert de samenwerking binnen een CJG op?*

- a. Welke informatie is beschikbaar (of voorzien) over de efficiency en/of doeltreffendheid van het CJG (bijvoorbeeld registraties, cliëntenonderzoek, eenmalig onderzoek)? Wat kan uit deze informatie worden afgeleid over de doelbereiking van het CJG?
- b. Welke succes- en faalfactoren ervaren gemeente en professionals bij de vorming en in het functioneren van het CJG?
- c. Hoe verhoudt de gemeente zich op bovengenoemde punten tot de andere gemeenten die aan het onderzoek deelnemen?

Bijlage 2 Bestudeerde documenten en geïnterviewden

65

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden beoordeelde de RCA de volgende beleidsdocumenten:

Beschikking Jongerenredactie Jongin Website, 2009/34348, Gemeente Almelo, december 2009

Beschikking toekennen subsidie GGD personele bezetting Loes 2010, 2009/38030, Gemeente Almelo, januari 2010

Beschikking Aanvraag aanvangskosten Loes concept Almelo, 2010/5859, Gemeente Almelo, maart 2010

Beschikking declaratie JonginAlmelo website, 2010/8813, Gemeente Almelo, maart 2010

Beschikking aanvulling subsidie Jongin, 2010/25648, Gemeente Almelo, augustus 2010

Beschikking toekennen subsidie Stichting Maatschappelijk Werk Noord West Twente, 2011/1059, Gemeente Almelo, februari 2011

Beschikking toekennen subsidie GGD personele bezetting Loes 2011, 2011/7656, Gemeente Almelo, maart 2011

Bureau Jeugdzorg, De juiste koers: verandering in goede banen leiden. Jaarverslag 2010, Zwolle, 2011

Centraal Bureau voor de Statistiek, Statline, CBS: Den Haag/Heerlen, diverse statistieken geraadpleegd op 3 oktober 2011

CJG Almelo, Stand van zaken en doorkijk 2010 – 2011, José Botman, 2010/16328, mei 2010

Collegeakkoord 2010-2014, Het verschil maken

Collegevoorstel met raadsvoorstel Beleidsatelier leuke jeugd in Almelo, 2008/32446, oktober 2008

Collegevoorstel met raadsvoorstel (door) start CJG, 2008/11137, Gemeente Almelo, mei 2008 **66**

Collegevoorstel voorstel invulling CJG, 2009/11949, Gemeente Almelo

Collegevoorstel Inhoudelijke rapportage BDU CJG 2008, 2009/18261, Gemeente Almelo, juni 2009

Collegevoorstel Inhoudelijk verslag BDU CJG 2009, 2010/17908, Gemeente Almelo, juni 2010

Collegevoorstel Inhoudelijk verslag BDU CJG 2010, 2011/13583, Gemeente Almelo, mei 2011

Collegevoorstel Projectplan CJG Twente, 2008/24349, Gemeente Almelo

Collegevoorstel Ondertekening convenant CJG, 2008/26643, Gemeente Almelo, september 2008

Collegevoorstel Integraal Realisatieprogramma 2010-2011 CJG Twente, 2010/8969, Gemeente Almelo, april 2010

Collegevoorstel subsidieaanvraag maatwerkplan Experimenten tweedelijns ambulante hulpverlening zonder indicatie en subsidieaanvraag Jong en Kansrijk, 2011/2335, Gemeente Almelo, februari 2011

Collegevoorstel Eindrapportage Project CJG 2008 – 2011 met raadsbrief, 2011/14052, Gemeente Almelo, mei 2011

Convenant Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Almelo, Gemeente Almelo, 15 oktober 2008

Convenant Jeugdagenda 2009 – 2012, provincie Overijssel, 26 maart 2009

Convenant voor de coördinatie van Zorg, Armoedeaanpak en Veiligheid in Almelo (aanpak multi problematiek), Gemeente Almelo, september 2011

Conceptbegroting en realisatie CJG Almelo 2009-2012, vastgesteld in Stuurgroep CJG Almelo, mei 2011

Expeditie Jeugd: De lokale educatieve, zorg en welzijnsagenda voor jeugd 0 – 23 jaar, Mieke Kuik-Verweg, wethouder jeugd, Gemeente Almelo, 2007

Halt Twente, Jaarverslag 2010 Halt Twente, Hengelo, april 2011

67

Integraal Realisatieprogramma 2010- 2011 CJG Twente, Stuurgroep CJG Twente, versie 09-10-01, oktober 2009

Jarabee, Jarabee versterkt. Jaarverslag 2010, Hengelo, juni 2011

Jeugdmonitor 2009, 0-3 jaar, Rapportnummer 16-09, Gemeente Almelo, Afdeling Bestuursondersteuning en Control, Team Kwaliteitszorg en Control, Teamonderdeel Onderzoek en Statistiek, Almelo: december 2009

Jeugdmonitor 2009, 4-7 jarigen, Rapportnummer 17-09, Gemeente Almelo, Afdeling Bestuursondersteuning en Control, Team Kwaliteitszorg en Control, Teamonderdeel Onderzoek en Statistiek, Almelo, december 2009

Jeugdmonitor 2009, 8-11 jaar, Rapportnummer 15-09, Gemeente Almelo, Afdeling Bestuursondersteuning en Control, Team Kwaliteitszorg en Control, Teamonderdeel Onderzoek en Statistiek, Almelo, december 2009

Jeugdmonitor 2009, 12-17 jaar, Rapportnummer 18-09, Gemeente Almelo, Afdeling Bestuursondersteuning en Control, Team Kwaliteitszorg en Control, Teamonderdeel Onderzoek en Statistiek, Almelo, december 2009

Jeugdmonitor 2009, 18-23 jaar, Rapportnummer 19-09, Gemeente Almelo, Afdeling Bestuursondersteuning en Control, Team Kwaliteitszorg en Control, Teamonderdeel Onderzoek en Statistiek, Almelo, december 2009

Kadernota integraal jeugdbeleid gemeente Almelo, Afdeling Samenleving, Gemeente Almelo, mei 2003

Nota Aanbod opvoedondersteuning in het CJG, Afdeling Samenleving, Gemeente Almelo, oktober 2010

Raadsvoorstel (door)start CJG, Gemeente Almelo, 2008/12556, mei-juni 2008

Research voor Beleid, Er samen zijn voor de burger. Onderzoek naar zorgvangnetten in de gemeente Almelo. Eindrapport. Een onderzoek in opdracht van de RVZ, Zoetermeer, november 2010

Subsidievaststelling 2009/2010 Loes CJG Almelo, Afdeling Samenleving, Gemeente Almelo, 2011/11453, mei 2011

Toekennen van subsidie aan GGD voor personele bezetting Loes, Afdeling Samenleving, Gemeente Almelo, december 2009

68

Toets basisset CJG-indicatoren, Nederlands Jeugdinstituut, Utrecht, augustus 2011

Verlenen van subsidie aan GGD voor personele bezetting Loes 2011, Afdeling Samenleving, Gemeente Almelo, maart 2011

Voortgangsverslag en plan van aanpak CJG Almelo, Van bolwerk naar netwerk, Gemeente Almelo, september 2008

Vragenlijst BDU CJG 2009, Gemeente Almelo, 2010/19577, juli 2010

Wmo beleidsplan 2011-2014, Zelf doen, Samendoen, meedoen, Gemeente Almelo, april 2011

Verder voerde zij gesprekken met:

- Geert Rotman, beleidsmedewerker maatschappelijke zorg van de afdeling Samenleving en José Botman, projectleider CJG van 1 augustus 2008 tot 1 augustus 2011, op 14 september 2011;
- Lies Kamphuis, beleidsmedewerker jeugd van de afdeling Samenleving en Karin Keur, CJG-coördinator, op 15 september 2011;
- Mieke Kuik, wethouder Jeugd en Janke Krommendijk, hoofd afdeling Samenleving, op 15 september 2011;
- Anja Gerritsen, Directeur/bestuurder van de Stichting Maatschappelijk Werk Noord West Twente (MW NWT) en Jeannette Lodeweges, manager dienstverlening Scoop Welzijn, op 10 oktober 2011.

Bijlage 3 Normenkader

69

Bij de oordeelsvorming worden de volgende normen gehanteerd. De normen zijn ontleend aan de gemeentelijke verantwoordelijkheden en regie en aan algemene inzichten over goed bestuur.

Normen voor beleidsvoorbereiding door de gemeente

- De beleidsdoelen van de gemeente zijn in overeenstemming met de landelijke ambities, die – in afwachting van wetgeving – zijn neergelegd in het basismodel CJG.
- Het beleid sluit aan op de behoeften en problemen van kinderen en jeugdigen en hun ouders. Om dat te bereiken heeft de gemeente de startsituatie in kaart gebracht.
- De beleidsdoelen zijn toetsbaar geformuleerd.
- De ambities van het beleid van de gemeente moeten te realiseren zijn binnen de afgesproken tijd met de beschikbare mensen en middelen. Dit is onderwerp geweest in de beleidsvoorbereiding.
- Het CJG wordt volgens het Basismodel CJG ingericht en gerealiseerd: dat wil zeggen dat (a) het Basispakket JGZ een centrale functie heeft in het CJG, (b) 5 Wmo functies een centrale rol hebben in het CJG (informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg), (c) vanuit het CJG afstemming plaatsvindt met BJz en het onderwijs (met name via de ZAT's) en (d) er een fysiek inlooppunt in de gemeente is.

Normen voor invulling van de regierol door de gemeente

- De gemeente heeft de regiefunctie helder belegd; vanuit deze functie worden de contacten onderhouden binnen het gemeentelijk apparaat (op bestuurlijk en met aanpalende beleidsdirecties binnen de gemeente) en met het CJG.
- Onder regie van de gemeente komen sluitende afspraken tussen kernpartners uit de jeugdketen tot stand; met de ketenpartners zijn schriftelijk vastgelegde afspraken gemaakt over samenwerken, ieders inzet, de werkwijze en de te bereiken doelen;
- Onder regie van de gemeente komt zorgcoördinatie tot stand (één gezin, één plan); de gemeente heeft ervoor gezorgd dat er een beslissing wordt genomen over wie verantwoordelijk is voor de coördinatie van zorg.
- Via regelmatige evaluaties / terugblikken wordt bekeken of er nog gewerkt wordt conform de ambities; zo nodig wordt bijgestuurd.

Normen voor doelbereiking

- Eind 2011 heeft elke gemeente tenminste één (fysiek) CJG.
- Het CJG functioneert als een laagdrempelige voorziening waarin de vijf functies uit het basismodel worden aangeboden. Met een gebundeld en samenhangend

zorgaanbod (één gezin, één plan) worden jongeren en hun ouders sneller en beter geholpen en worden risicogroepen tijdig bereikt.

70

- Vergelijkbaar geformuleerde norm voor eventuele gemeentelijke doelstellingen.

Normen voor verantwoordingsinformatie en beleidsinformatie

- De gemeente legt op een deugdelijk en transparante wijze verantwoording af over de besteding van middelen uit de Brede doeluitkering CJG.
- De indicatoren voor het meten van de effectiviteit van CJG's zijn zodanig gekozen dat zij (ex-ante beoordeeld) een betrouwbaar en valide beeld van doelbereiking van het CJG leveren.

Bijlage 4

Bezoekersaantallen en gestelde vragen bij Loes Info Centrum Jeugd en Gezin Almelo

Registratie 2011		Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Vragen														
Ouders	persoonlijk	26	37	31	33	28	29	19	14	25	16	26	7	291
	telefoon	8	7	4	5	5	4	2	4	6	3	3	7	58
	e-mail	16	15	5	5	5	20	7	5	9	15	15	2	119
	Totaal vragen ouders	50	59	40	43	38	53	28	23	40	34	44	16	468
Opvoedvragen	baby	3	4	3	4	2	3	3	1	2	3	0	0	28
	peuter	11	14	9	10	6	13	7	9	15	6	10	2	112
	kleuter	3	7	4	3	2	8	6	4	6	6	5	1	55
	basisschool	10	11	6	9	6	14	6	2	8	9	16	6	103
	tiener	9	6	4	2	6	5	0	3	5	3	4	4	51
	Totaal opvoedvragen intern	36	42	26	28	22	43	22	19	36	27	35	13	349
Ouderschap		1	2	1	2	2	0	1	1	4	1	0	0	15
Algemene informatieve vragen		13	13	10	10	12	6	5	0	0	6	5	2	82
Verwijzing organisatie		0	2	3	3	2	4	0	3	0	0	4	1	22
Totaal vragen ouders		50	59	40	43	38	53	28	23	40	34	44	16	468

Rekenkamercommissie Almelo
Invoering van Centrum
voor Jeugd en Gezin in Almelo:
ligt Almelo op koers?

72

Registratie 2011		Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Themabijeenkomst	aantal ouders	15	6	105	56	74	11	0	0	7	23	71	0	368
	aantal opvoedvragen	3	4	24	12	24	3	0	0	2	10	16	0	98
Koffieochtend	aantal ouders	0	0	10	4	10	3	2	0	0	23	19	2	73
	aantal opvoedvragen	0	0	8	4	8	3	4	0	0	18	14	2	61
Spreekuur	aantal opvoedvragen	0	3	2	3	3	2	0	0	0	0	2	0	15
Actie	aantal ouders	121	0	0	0	0	48	0	49	0	0	3	0	221
	aantal opvoedvragen	20	0	0	0	0	5	0	12	0	0	0	0	37
omschrijving		Open dagen VO				Vaderdag foto			Campagneweek			Kleurplaat Sint		
Totaal opvoedvragen extern		23	7	34	19	35	13	4	12	2	28	32	2	211
Totaal vragen ouders														
Totaal vragen ouders		50	59	40	43	38	53	28	23	40	34	44	16	468
Totaal opvoedvragen intern en extern		59	49	60	47	57	56	26	31	38	55	67	15	560
Professionals	persoonlijk	6	5	4	10	4	4	8	1	3	1	4	0	50
	telefoon	0	3	3	1	6	2	2	1	0	1	2	2	23
	e-mail	0	3	3	0	0	0	0	0	0	1	4	0	11
Totaal vragen professionals		6	11	10	11	10	6	10	2	3	3	10	2	84
opvoedvragen	aantal	2	3	2	2	4	3	0	0	1	1	4	0	22
algemene informatieve vragen	aantal	4	8	8	8	6	2	10	2	2	2	6	2	60
verwijzingen organisaties	aantal	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
Totaal vragen professionals		6	11	10	11	10	6	10	2	3	3	10	2	84

Bijlage 5 Kaart met deelnemende rekenkamer(commissie)s

73

